

RUDAR

KRIZNICA

PREMOGOVNIK
VELENJE

ČASOPIS PREMOGOVNIKA VELENJE, ŠTEVILKA 9, DECEMBER 1999, LETO XXXIII

Izdajatelj**Premogovnik Velenje****Ureja uredniški odbor**

Božena Steiner, Diana Janežič, Dragica Marinšek, Ivo Hans Avberšek, Aca Poles, Peter Pušnik, Boris Potrč, Jože Kožar.

Glavna urednica

Diana Janežič

Novinarka in lektorica

Dragica Marinšek

Oblikovanje

Ivo Hans Avberšek

Grafična priprava

NAŠ ČAS, d.o.o. Velenje

Tisk

Grafika Bizjak Velenje

Naklada

4000 izvodov

Naslov

RUDAR, Partizanska 78, 3320 Velenje, tel. (063) 871-465 int. 18-15, fax (063) 869-131,

E-mail Diana.Janezic@rlv.si, Ivo.Avbersek@rlv.si

Glasilo Rudar je brezplačno.

Prihodnja številka Rudarja izide januarja.

Prispevke zanjo lahko pošljete v uredništvo najpozneje do 20. januarja 2000.

Naslovnica

SREČNO NOVO LETO

foto:

Sandi Zakošek

strani 3 - 5

Iztekajo se leta, stoletja in tudi tisočletje se nazadnje izteče. Zdaj se izteka leto 1999. Še nekaj dni in v večini sveta si bomo zaželeli srečo in zdravje v letu 2000. Velike in pomembne koledarske spremembe so to, zato se ni čuditi, da je tudi vznemirjenje ljudi ob prehodu v novo leto večje kot običajno. Kako ob tem prehodu razmišljajo direktor podjetja, predsednika sindikata in sveta delavcev, preberite v njihovih poslanicah.

strani 6 - 11

1. januarja bo začelo z delom novo hčersko podjetje: Invalidsko podjetje HTZ. Pravni temelji so postavljeni, da pa bo podjetje resnično zaživelo in da bo uspešno, bo treba trdo delati in dobro gospodariti. Pri tem so pomembne tudi ideje, kako delati boljše, kvalitetnejše, drugače od konkurence. To velja tudi za podjetje kot celoto, zato predstavljamo sistem realizacije poslovnih idej in prve ideje, ki so že prišle.

strani 14 - 19

November in december sta bila polna dogodkov. V Muzeju premogovništva Slovenije so gostili 10.000. obiskovalca. Krvodajalci so obiskali Klinični center v Ljubljani in prejeli priznanja za večkrat darovano kri, nagradili smo sodelavce, ki so med letom dokončali študij, med dogodki pa so tudi vsi pomembnejši, ki so se zgodili v podjetju letos.

strani 21 - 27

"Poletni" športniki bodo nekaj časa počivali, na vrsti so zimski športi. Zato na omenjenih osmih straneh ocenjujemo jesenski del državnega nogometnega prvenstva, 6. evropsko prvenstvo v krosu, planinsko sezono in tekmovanja v športnih igrah '99.

Iz česa bo energija za 21. stoletje?

Iztekajo se leta, stoletja in tudi tisočletje se nazadnje izteče. Zdaj se izteka leto 1999. Še nekaj dni in v večini sveta si bomo zaželeli srečo in zdravje v letu 2000. Velike in pomembne koledarske spremembe so to, zato se ni čuditi, da je tudi vznemirjenje ljudi ob prehodu v novo leto večje kot običajno.

Kljub temu, da je čas, ki ga v teh dneh doživljamo, zelo primeren za temeljito analizo preteklosti, za izbiro največjih dosežkov stoletja, najbolj vplivnih ljudi, je bolj pomembno, kaj se bo dogajalo v stoletju, ki sledi. Kaj bo prineslo novo tisočletje? Kakšno bodočnost je mogoče napovedovati področju energije in v povezavi z njo tudi premogu? Je politika odvrčanja Evrope od tega energetskega vira pravilna in sprejemljiva? Ali niso aktivnosti za intenzivno zapiranje premogovnikov prenapljena odločitev, kot je teh bilo v stoletju, ki se izteka, kar nekaj?

Vodilni evropski strokovnjaki za energijo, ki delujejo v svetovalnem odboru Evropske unije za premog in jeklo, so na prehodu v novo stoletje izdali deklaracijo o vlogi premoga v Evropi v 21. stoletju (ECSC - Consultative Committee, Doc. 1675/1/99 EN, Luxemburg, 29. June 1999). Deklaracija temelji na vprašanju, kako bo Evropa naše otroke, vnuke in pravnike ustrezno oskrbela z energijo v 21. stoletju, ko bo nafte in plina zmanjkalo, ko bomo jedrsko energijo znali, ali pa tudi ne, varno izkoriščati?

Po ocenah strokovnjakov, ki delujejo v okviru Združenih narodov, bo na Zemlji leta 2020 živel že 8 milijard ljudi. Poraba energije se bo povečala z 12,6 milijarde tce (ekvivalentnih ton premoga) v letu 1990 na okrog 19,2 milijardi tce v letu 2020. Da bi zadostili predvideni rasti porabe energije, bo potrebno proizvodnjo premoga povečati v primerjalnem obdobju s 3,3 milijarde ton na 4,4 milijarde ton, to je za 33 odstotkov.

Danes znane svetovne zaloge nafte znašajo 202 milijardi tce, kar je dovolj za 41-letno porabo na sedanjem nivoju. V Evropi so zaloge nafte znatno manjše, so komaj 3,7 milijarde tce. Zemeljskega plina je nekaj več, saj svetovne zaloge znašajo 186 milijard tce in jih bo mogoče trošiti še 65 let; v Evropi je zalog zemeljskega plina le 6,8 milijarde tce.

Nasprotno tem, kritično nizkim zalogam obeh energentov, so znane zaloge premoga ter lignita bistveno večje; znašajo 726 milijard ton, kar zadostuje še za 220 let eksploatacije. Ker se je izkoristek izgorevanja premoga v TE v desetletnem obdobju povečal v povprečju s 35 odstotkov na 48 odstotkov, je to povzročilo 20-odstotno znižanje emisij CO₂ v primerjavi s tistimi iz leta 1990. Premog je torej zahtevo iz Kyota po 8-odstotnem zmanjšanju CO₂ že presejal, prav tako tudi v Sloveniji, kjer je zmanjšanje emisij 17,6-odstotno.

Pri odkopavanju premoga je v Evropi danes še vedno zaposlenih 520.000 ljudi. Ta številka se nanaša neposredno na premogovniška podjetja, tem pa je zagotovo treba prišteti še najmanj trikrat toliko delovnih mest, ki so ekonomsko odvisna

od premogovništva. Prav gotovo drži tudi dejstvo, da bo število zaposlenih v premogovniški dejavnosti treba zniževati tudi vnaprej, pa ne zaradi nižanja proizvodnje, pač pa zaradi vedno boljše opremljenosti odkopnih delovišč in s tem tudi večje produktivnosti.

Res je tudi, da bo cena premoga treba še znižati, ker je trenutno konkurenca plina zelo velika in agresivna. Zdržati bo treba še nekaj let. Tiste, ki sprejemajo politične odločitve o perspektivah premogovništva v Evropi bomo morali znati prepričati, naj se z odločitvami ne prenapeljujejo in naj jih predhodno temeljito preverijo.

V Premogovniku Velenje bomo nadaljevali z aktivnostmi pri prestrukturiranju podjetja, kar nam bo omogočilo ohraniti doseženi nivo delovnih mest v Šaleški dolini, obenem pa ostati v konkurenci uspešnih premogovniških podjetij. Prav gotovo bo večina naših aktiv-

nosti usmerjena v zagotavljanje razmer, da bomo lahko tudi vnaprej uspešno realizirali naše preostale strateške cilje, povezane s proizvodnjo in uspešnim gospodarjenjem podjetja, z varnim in humanim pristopom k delu, kot tudi z nadaljnjim uspešnim saniranjem našega okolja. Znanja in izkušnje imamo veliko in to sta prav gotovo naša največja aduta, ko načrtujemo kvaliteto našega nadaljnjega življenja tudi v Evropski uniji.

Slovensko energetske politiko bo v letu 2000 treba bolj določno definirati, zato bo aktivnosti pri izdelavi nacionalnega energetskega programa treba pospešiti. Dobro bi bilo, če bi v čim krajšem času slovenski in hrvaški politiki ter energetske strategije dorekli status Nuklearne elektrarne Krško. Ni res, da rešitve, ki bi ustrezala obema partnerjema, ni mogoče najti. Res pa je, da sta obe elektrogospodarstvi, tako slovensko kot hrvaško, na račun neuspelega iskanja ustreznih rešitev že utrpeli veliko materialno pa tudi moralno škodo in da o gromen davek neučinkovitosti politikov plačujemo tudi v podjetjih.

Vsem vam, drage sodelavke in sodelavci, iskreno želim lepe božične praznike. V letu 2000 pa vsem želim zdravja, osebnega zadovoljstva pri delu in doma, kot tudi dovolj modrosti, da bi se v dobro nas vseh ter naših znanjcev znali in hoteli pogovarjati in dogovarjati.

Srečno!

Dr. Franc Žerdin
direktor

Je tudi sindikat na razpotju?

Pred kratkim sem v časopisu zasledil, da so se v Firencah sestali veliki možje, voditelji najmočnejših držav sveta, in sicer z namenom, da bi našli model, ki bi zadovoljil velike kapitaliste in hkrati zagotavljal tudi varnost delavcev. Kaj točno so se dogovorili in kakšen model so našli, ne vem. Vem pa, da je dobro že to, da so se o teh stvareh sploh pogovarjali na tako visokem nivoju.

Še bolj pa vem, kako dobro in koristno bi bilo, če bi se na podoben način sestali in obravnavali isto temo tudi naši novodobni kapitalisti, ki imajo vsaj po mojem mnenju zelo napačne predstave o kapitalizmu. Očitno kljub sprehajanju po Zahodu še niso dojeli, da je tudi v kapitalizmu potrebno delavcu kaj dati in ne od njega samo jemati, ga poslušati in tudi razumeti in ne samo ukazovati in konec koncev storiti kaj tudi zato, da bo delavec zadovoljen, saj bo samo takšen sposoben ustvarjati in lastniku prinašati dobiček. Žal je pa pri nas tako, da želijo delavcem pobrati praktično vse, tudi tisto, kar jim je pripadalo že od "pamtiveka", in to na način, ki je vse prej kot vreden poštenega človeka.

Kako naj si drugače razlagam aroganco naših velikih reformatorjev, ko se o delavstvu in njegovih pravicah, katerega večinski del predstavljajo sindikati, pogovarjajo brez sindikatov, še več, brez upoštevanja naših stališč skušajo oblikovati celo delovno zakonodajo. Za božjo voljo, mar ni v normalni družbi mnenje sindikatov o teh vprašanih vsaj toliko vredno kot mnenje teh "velikih mož"?

Jasno mi je, da gre za razliko, saj so le eni na oblasti in imajo vse vzvode v svojih rokah. Ni mi pa jasno, da se ti ljudje ne zavedajo, da se v civiliziranem svetu zelo dobro ve, kdo je koga kam izvolil ali imenoval in zakaj.

Delavstvo se že od nekdaj združuje in organizira v delavske sindikate prav zato, da je močnejše, učinkovitejše in da si na tak način vsaj zavaruje svoje pravice. Nisem pa prepričan, da ni tudi to delavstvo počasi pričelo pozabljati, da sindikate tvorimo vsi člani teh sindikatov in ne samo vodstva in da smo le tako enotni in aktivni lahko kos svojemu poslanstvu. Nič ne pomaga potem, ko je že prepozno, kazati s prstom na tako imenovane krivce, če nismo takrat, ko je bil še čas, čisto nič storili in če na splošno ne želimo nikjer sodelovati, na sindikat pa se spomnimo le, ko smo v težavah in v njem iščemo dežurnega krivca za vse tegobe.

Sindikalno delo je vedno prežeto z mnogimi dilemami. Od tod tudi dve najbolj značilni vprašanji: ali smo se sploh sposobni enakovredno vključiti v iskanje socialno pravičnejše poti in najti pravičnejše razmerje med delom in kapitalom ter ali smo morda sposobni ponuditi celo svoj model rešitve in nasprot-

nikom (to niso več partnerji) zažugati, da brez sindikatov pač ne gre.

Če sem malo samokritičen, bi dejal, da nam gredo te stvari vedno težje od rok in da se nima smisla slepiti, da so stvari drugačne. Preveč podjetij gre v stečaj, prevelika je že armada brezposelnih in prelahko dopuščamo, da se kršijo delavske pravice in s tem tudi človekove pravice, da bi lahko ostali ravnodušni.

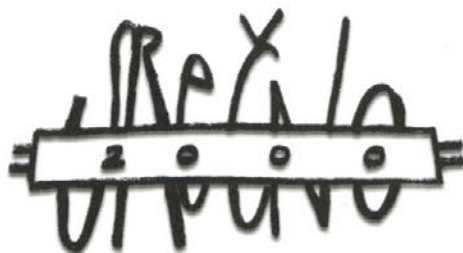
Sindikati se bomo morali znati postaviti po robu in najti take rešitve, ki bodo zagotavljale za obe strani še sprejemljiv prag socialne varnosti.

Zato je toliko bolj pomembno, kako bomo sindikati odgovorili na te izzive in kaj bomo lahko ponudili delavcem v prihodnje. Na lovorikah zagotovo ne bomo mogli počivati, saj so razmere preveč resne in bomo morali slejkoprej storiti nekaj tudi sami s sabo. Nič hudega ne bo, če se bomo zato, da bomo močnejši in učinkovitejši, drugače organizirali ali morda celo reformirali svoje poslanstvo in filozofijo.

Poslanstvo sindikalnih voditeljev, organov sindikatov in samega sindikata je pač vedno bilo in bo v tem, da zavaruje interese svojih članov, in to tako posamezne kot skupne. Skupni interes je lahko samo tisti, ki je lasten vsem zaposlenim, kar pomeni, da bo v sindikatih solidarnost vsaj še nekaj časa morala biti stalnica. Seveda, če imamo v mislih tisti del sindikalizma, ki je svojo vlogo odigral že doslej in se mu je ta filozofija vračala v obliki zaupanja. Bojim se, da nimamo izbire. Izzive, ki so pred nami moramo sprejeti, četudi bi iskanje pravičnejšega modela pomenilo odisejado, ki pa se mora končati pri delavcu in v korist delavca, kar je konec koncev že znano zgodovinsko dejstvo.

V upanju, da bomo takšen model tudi našli, želim vsem skupaj vesele božične praznike, v novem letu pa obilo uspehov in osebne sreče.

Jože Kožar, predsednik sindikata podjetja

Čas za premislek

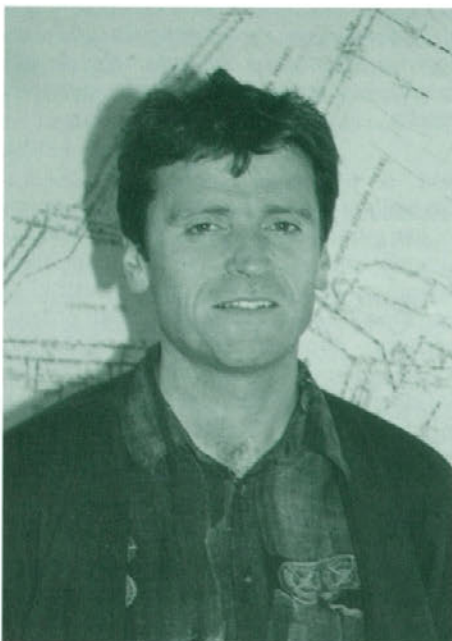
Izteka se normalno leto. Takšno pač, kakršno v Premogovniku Velenje občasno postreže s sicer obvladljivimi preseženjenji, a zato še vedno velja za dovolj običajno. K sreči je letošnje leto minevalo v znosnih mejah predvidljivosti, če pomislimo na pravočasno napovedan remont v TE Šoštanj in priključevanje bloka 5 na novo čistilno napravo; variacije na temo davka na dodano vrednost sprva najbrž niso bile načrtovane, vendar pred njegovim uvajanjem v premogovniku nismo izključevali morebitnih popravkov poslovne politike.

Organi soupravljanja, konkretno Svet delavcev, so v navidezno zmedenih razmerah najbrž dajali vtis prav takega delovanja. Pa v resnici ni bilo tako. Njegovi člani smo po lastnem preudarku na osnovi spreminjajočih se vhodnih podatkov dovolj svobodno odločali o predlogih vodstva družbe in njim na rob prispevali ravno toliko pripomb ter pobud, kolikor se nam je zdelo pametno oziroma še smiselno. Najbrž med nami ni človeka, ki ne bi vedel, s kakšnimi poslovnimi usmeritvami smo v Premogovniku začeli letošnje leto.

Najprej smo potrdili proizvodni načrt, sicer nižji kot prejšnja leta, vendar tudi z odobreno višjo ceno v DEM/GJ, in pri tem zahtevali, da naj gre za izjemo, ki se ne sme spremeniti v pravilo. Obravnava periodičnih poslovnih poročil je pokazala upravičenost naše bojzani, da pristajamo na poslovno politiko, pri kateri so neprijetna stalnica ponavljajoče se rdeče številke. Dilema, ali naj zavrnemo poslovno poročilo, bi bila manjša, če bi bilo smiselno upati, da bo zaradi tega vsaj z rahlim glavobolom reagirala država, kot večinska lastnica; ker smo domnevali, da bi glavobol ostal samo doma, tega nismo storili.

Aktivnosti Sveta delavcev v podjetju, ki dela z izgubo, pa so seveda sila krhka zadeva; gašenje majhnih ognjev, s katerimi smo poskušali pomagati omiliti posledice velikega požara, se je seveda izrodilo v obrobno učinkovitost, ki sicer ne škodi, kakšnih pomembnih rezultatov pa tudi ne daje. Obseg izgube v devetih mesecih je zelo velik; upajmo le, da so ocene vodstva družbe o njenem zmanjšanju do konca leta pravilne.

Potem je prišlo na vrsto ustanavljanje Invalidskega podjetja HTZ. Razlogom za začetek pospešenih aktivnosti seveda ni bilo oporekati. Pravila igre za ohranitev nemalega vložka države v podporo invalidski dejavnosti so bila spisana zunaj okvirov naše pripravljenosti za sodelovanje. Torej še privolitev več v nizu podobnih, s čimer smo pomagali ohranjati ravnotežje, stkano iz brezštevilnih kompromisov. Ne glede na to pa ugotavljam, da smo ob izkazovanju precejšnje zaskrbljenosti glede ustanavljanja tega podjetja v osnovi podpirali vodstvo družbe v prizadevanjih za razbremenitev cene osnovnega proizvoda.

Bi lahko ravnali drugače? Napovedovanje nastajanja in kasnejši sprejem Energetskega zakona je željam po udarnejšem pristopu Sveta delavcev odvzel iz jader veliko vetra.

Bolj konkreten rezultat bi bržčas smeli pričakovati pri odpiranju naše razprave o sistemih nagrajevanja delavcev, toda vprašanje je, ali smo si ob možnosti prerazporejanja denarja v eni sami vreči zares želeli nakopati soodgovornost za morebitna nova nezadovoljstva.

Obelodanjeno odlaganje odpadkov v opuščene dele jame smo sicer zavzeto obravnavali, pri tem pa močno dvomili v dobronamernost časopisnih prispevkov, ki so vzbujali predvsem vtis o poračunavanju osebnih zamer; v resnici smo zaupali vodstvu družbe, ki je kategorično zanikalo možnost vnašanja in s tem ogrožanja rudarjev z nevarnimi

odpadki v velenjskih jamah.

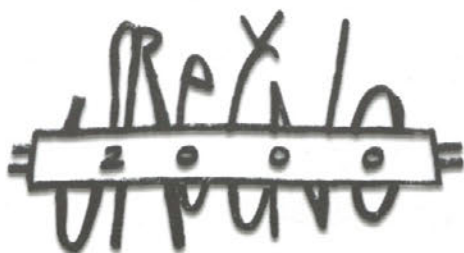
V celoti vzeto - bržčas deloma tudi ob dejstvu, da sredi prihodnjega leta poteče mandat sedanjim članom Sveta delavcev - bi se spričo dosedanjih izkušenj nemara kazalo zamisliti o dvigu ravni strokovnosti njihovih naslednikov; po eni strani zaradi boljšega občutka pri sprejemanju najpomembnejših odločitev, po drugi strani pa tudi zaradi dejanske legitimnosti teh odločitev. Žal tudi pri tem prihaja tako v našem premogovniku kot v drugih podjetjih širom po Sloveniji do cele vrste dilem, ki nikakor niso obrobne pomena, a jih za zdaj raje prepuščam domišljiji bralca.

Letošnje sodelovanje članov Sveta delavcev s predstavniki sindikata je bilo v marsikaterem pogledu bolj ustvarjalno od tistega v prejšnjih obdobjih. V pomembnem obsegu so se zbistrile dileme o pristojnostih enih in drugih, vse bolj do izraza pa je prihajal tudi spoštljiv odnos do različnosti pristopov k reševanju posameznih problemov.

To so prav gotovo tiste poti, ki imajo lahko za posledico učinkovitejše delo obeh organov. Dosti več pa si v iztekaajočem letu niti nisem želel.

Srečno v letu 2000!

Marjan Murn, predsednik Sveta delavcev

Invalidsko podjetje HTZ ima postavljene temelje.

Rojstvo nove hčere

Svet delavcev, izvršilni odbor sindikata in nadzorni svet podjetja so se sredi decembra seznanili s pomembnima dokumentoma v zvezi z ustanavljanjem invalidskega podjetja HTZ: aktom o ustanovitvi podjetja ter s sporazumom o dolgoročnem poslovno-tehničnem sodelovanju med IP HTZ in Premogovnikom Velenje. Po krajših razpravah so vsi trije organi dali soglasje k omenjenima dokumentoma ter novi hčeri zaželeli uspešno delo in razvoj.

Direktor IP HTZ je Franc Druks (foto VOS)

Akt o ustanovitvi HTZ, invalidskega podjetja, d.o.o. Velenje je pravzaprav rojstni list podjetja, ki je že registrirano in bo uradno začelo z delom 1. januarja 2000. Njegova dejavnost je zelo pestra in obsežna in zajema dejavnosti vseh organizacijskih enot, ki se vanj združujejo: strojnega in elektro remonta in vzdrževanja, dosedanjega podjetja HTZ, obrata za predelavo pepela in reševalne postaje.

Osnovni kapital novega podjetja je 5 milijonov tolarjev, ki je minimalni vložek ustanovitelja družbe, torej Premogovnika Velenje, ta pa bo v začetku februarja v podjetje vložil še 2,8 milijarde tolarjev rezerviranih sredstev, ki jih je dobival iz naslova invalidskega podjetja.

Premogovnik Velenje je 100-odstotni lastnik IP HTZ in ga upravlja direktno, torej ne prek nadzornega sveta ali skupščine. Poslovanje IP HTZ vodi direktor; zanj je bil imenovan Franc Druks. Soupravljanje delavcev podjetja pri upravljanju je omogočeno s svetom delavcev in reprezentativnim sindikatom.

Drug pomemben dokument novega invalidskega podjetja je **sporazum o dolgoročnem poslovno-tehničnem sodelovanju** med IP HTZ in Premogovnikom Velenje, katerega temelja sta zakon o gospodarskih družbah in zakon o uspo-

sabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb. Poslovno-tehnično sodelovanje se nanaša na področja organizacijskih enot, ki se združujejo v IP HTZ, ter na poklicno usposabljanje in zaposlovanje invalidov.

Interes Premogovnika Velenje je, da v IP HTZ zaposli invalide, ki jih glede na njihov status in preostalo delovno zmožnost ne more zaposliti pri sebi ter da si zagotovi optimalno, racionalno, zanesljivo in kvalitetno oskrbo z izdelki in storitvami invalidskega podjetja.

Sporazum je sklenjen za 10-letno obdobje z možnostjo podaljšanja, konkretno pa bodo posli med obema podjetjema dogovorjeni vsako leto v letni pogodbi.

Ker je Premogovnik Velenje edini lastnik invalidskega podjetja, je v njegovem interesu, da kapital novega podjetja raste in se oplaja. Sporazum v največji možni meri upošteva racionalnost poslovanja obeh podjetij, zato predvideva opravljanje določenih skupnih poslov Premogovnika Velenje za IP HTZ, medtem ko bosta trženje in razvoj v domeni invalidskega podjetja.

Razvoj naj bi invalidsko podjetje usmerjalo predvsem v kakovostne izdelke in storitve s čim nižjimi stroški, zagotavljanje dovolj delovnih mest, ki bodo primerna za zaposlovanje invalidov, ter v povečevanje deleža izdelkov in storitev za kupce in naročnike izven Premogovnika Velenje.

Delavci bodo ob prehodu v IP HTZ podpisali individualno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas. Premogovnik Velenje se je zavezal, da bo na tistih delovnih mestih, ki so primerna za zaposlovanje invalidov, prednostno zaposloval invalide iz IP HTZ in glede na potrebe občasno zaposlil svoje delavce v IP HTZ.

Za zaposlene v IP HTZ veljajo določila Podjetniške kolektivne pogodbe Premogovnika Velenje, v primeru prenehanja IP HTZ pa se zaposleni v njem ponovno zaposlijo v Premogovniku. /dj/

Največji so stroški dela

Devetmesečno poslovanje podjetja

Delovni načrt podjetja je za letos predvideval odkop 3,8 milijona ton premoga ali 16.102 toni na dan, kar naj bi odkopali v 236 delovnih dneh in na povprečni dolžini odkopne fronte 284,5 metra. V devetih mesecih leta naj bi v skladu z načrtom odkopali 2.752.900 ton premoga v 177 delovnih dneh pri povprečni dolžini odkopne fronte 277,2 metra. Kako pa je bil devetmesečni načrt uresničen? Merjeno v tonah 96,25-odstotno, medtem ko je bila odkopna fronta nekoliko daljša od načrtovane, v devetih mesecih pa smo delali tudi štiri dni več, kot smo načrtovali.

V devetih mesecih je obratovalo sedem odkopov, kar je eden manj, kot je bilo načrtovano. Na njih je bilo odkopanih dva in pol milijona ton premoga pri povprečnem napredku 3,68 metra na odkop. Vsi doseženi parametri - to je učinki, storilnost dela in produktivnost odkopne fronte - so bili v primerjavi z lanskim devetmesečjem letos nižji, to pa predvsem zaradi drugače načrtovane proizvodnje zaradi štirimesečnega remonta v TE Šoštanj.

Kam je šel naš premog? Domala vsega, 99 odstotkov, smo oddali v TE Šoštanj. Njegova povprečna toplotna vrednost je bila 9.780 KJ/kg, kar je bilo nekoliko slabše kot lani. Prihodek od prodanega premoga je bil 16 milijard tolarjev, odhodkov pa več, zato smo v devetih mesecih izkazovali 2 milijona tolarjev izgube.

Konec septembra je bilo v podjetju zaposlenih 3.736 delavcev ali 49 manj kot v začetku leta. Opravili smo za 4,7 odstotka manj rednih delovnih ur kot v devetih mesecih lani, kar za 24,5 odstotka manj nadur, število ur plačanega dopusta je bilo manjše za 9,4 odstotke, za 4,6 odstotka pa smo zabeležili več bolnih.

Po besedah direktorice za gospodarjenje Dragice Kotnik je devetmesečno poslovanje domala preteklost, saj so vse aktivnosti na gospodarskem področju usmerjene k sestavljanju letne bilance, ki pa v finančnem delu ne bo izkazovala tako velike izgube. Ta naj bi bila okoli 900 milijon

nov tolarjev. To smo dosegli z zmanjšanjem investicij, poleg tega pa je vlada Republike Slovenije konec novembra sprejela rebalans ovrednotene elektroenergetske bilance, po katerem lahko tudi v drugi polovici leta, torej po uvedbi davka na dodano vrednost, ki je znižal ceno premoga, fakturiramo premog po višji ceni, to je 592 SIT/GJ. To pomeni dodatnih 830 milijonov tolarjev.

Zmanjšali smo zadolženost in izboljšali likvidnost, v predvidenih okvirih bodo vsi stroški, razen stroškov dela, ki so vzrok za izgubo. To dejstvo pojasnjuje direktor podjetja dr. Franc Žerdin: "Načrtovane stroške dela presegamo za milijardo tolarjev. V načrtu namreč ni upoštevana inflacija in korekcije med letom. Vzrok za takšne stroške je tudi v dogovoru uprave med sindikatом, svetom delavcev in nadzornim svetom v začetku leta, da neizplačanih plač ne poračunamo, ampak med letom izplačamo večji regres za dopust, večjo 3. julijsko in večjo novoletno nagrado. Vse to smo storili."

Kot rečeno, je poslovno leto skorajda zaključeno, zato so aktualnejša vprašanja, kakšen bo letni delovni načrt 2000. Po besedah direktorja dr. Žerdina je vlada predlagala več variant, od katerih nekatere za upravo podjetja nikakor niso sprejemljive. Tako ima za sedaj uprava dogovor z državo o odkopu 3,850 milijona ton premoga v letu 2000. /dj/

PROIZVODNJA NOVEMBER 1999

OBRAT	PROIZVODNJA			+ VIŠEK	- PRIMANJ.	ODSTOTEK		DOSEŽEN POVPREČEK
	osn. nač.	mes. nač.	doseženo	na osn. nač.	na mes. nač.	na osn. nač.	na mes. nač.	
PRELOGE	275.800	140.000	164.010	-111.790	24.010	59,47	117,15	8.201
PESJE	112.700	120.000	113.380	680	-6.620	100,60	94,48	5.669
ŠKALE	0	120.000	109.990	109.990	-10.010	-	91,66	5.500
PRIPRAVE	16.000	20.000	17.020	1.020	-2.980	106,38	85,10	851
PREMOGOVNIK	404.500	400.000	404.400	-100	4.400	99,98	101,10	20.220

Sistem realizacije poslovnih idej

Osnovni cilj realizacije poslovnih idej je pozitiven gospodarski učinek za povečanje interesa in prispevka zaposlenih za iskanje novih rešitev pri povečevanju prihodkov in/ali zmanjševanju stroškov v poslovnem procesu.

V sistem realizacije poslovnih idej so vključeni vsi organizacijski vodje, ki morajo spodbudno delovati tako, da:

- kažejo pozitiven odnos do vseh predlogov,
- pomagajo podrejenim, da so njihovi predlogi napisani enostavno in jim pomagajo s koristnimi nasveti v zvezi z njihovo poslovno idejo,
- identificirajo in zmanjšujejo ovire in neugodnosti za delo svojih podrejenih, kar zahteva dobro medsebojno komunikacijo,
- poudarjajo in informirajo podrejene o točno določenih ciljeh in nalogah v zvezi s kvaliteto, varnostjo in poslovnim procesom, kar predstavlja osnovo za podajanje poslovnih idej,
- vsestransko povečujejo interes za podajanje poslovnih idej z oglaševanjem, informiranjem, z osebno privrženostjo in prikazovanjem uspešnosti podrejenih,
- uvajajo sprejete in potrjene poslovne ideje čim hitreje.

V modelu smo opredelili vse stopnje od generiranja oziroma spodbujanja poslovnih idej do njihove realizacije v stopenjskem procesu.

Generiranje poslovnih idej/priložnosti

Generiranje poslovnih idej je sistematično organizirana dejavnost za črpanje vseh poslovnih idej (možnosti), ki nastajajo ali prihajajo v naše podjetje zaradi sprememb v notranjem in zunanem okolju podjetja.

Generiranje poslovnih idej gradimo skozi dva temelja:

spontani nabor idej, ki pomeni razvijanje oziroma dvigovanje nivoja kulture zbiranja idej in razmišljanja ter aktivizacijo vseh zaposlenih (vsaka ideja je dobra in nagrajena, saj je (lahko) osnova za velike projekte)

poslovno načrtovanje idej, ki teče po funkcionalnih enotah (periodično generiranje poslovnih idej po funkcionalnih enotah), po izbranih tematskih sklopih (razpis tekoče problematike poslovne politike podjetja) in/ali glede na smernice sistema

kakovosti (določitev smernic, ki jih predlagajo presojevalci in vodstvo potrdi).

Spodbujanje poslovnih idej/priložnosti

Največji poudarek bo na informiranju vseh zaposlenih v internih, lokalnih in ostalih medijih.

– Zbiranje in evidentiranje poslovnih idej/priložnosti

– Pripravili smo **Obrazec za prijavo poslovne ideje (OBR207-SRPZ1)**, ki je skupaj z navodili dosegljiv: v obratih, službah in oddelkih, v službi za realizacijo poslovnih zamisli, v službi za inovacijsko dejavnost in v elektronski obliki (RLVNET/QRLV/OBRAZCI-PREDLOGE/OBR207-SRPZ1).

– Vse poslovne ideje, ki bodo osebno in neposredno prijavljene na obrazcu, bo Služba za realizacijo poslovnih zamisli (Iztok Esih) ali Služba za inovacijsko dejavnost (Vida Žirovnik) prevzela in takoj evidentirala v bazo poslovnih idej. Izjema so poslovne ideje, ki niso v skladu s poslovno politiko podjetja in niso poslovne zamisli, ki bi jih podjetje podpiralo ali so zabeležene na nepopolno izpolnjenem obrazcu. Te Služba za realizacijo poslovnih zamisli zavrne in vrne avtorju z obrazložitvijo.

S sprejemom Obrazca za prijavo poslovne ideje prevzame vse pravice za izvajanje in uporabo poslovne ideje Premogovnik, pravico do nagrado za poslovno idejo pa avtor.

Nagrajevanje in selekcioniranje poslovnih idej

Sistem temelji na sistematičnem stimuliranju in vrednotenju vseh koristnih poslovnih idej, saj je vsaka ideja nagrajena. Višina nagrade za prijavo poslovne ideje je odvisna od faze izdelave poslovne ideje ter velikosti ocenjenega gospodarskega prihranka in je 1.000, 2.500 ali 5.000 SIT (v neto znesku samo za avtorja poslovne ideje).

V primeru zahtevnejše obdelave poslovne ideje/inovacijskega predloga strokovne službe podjetja določijo delež in s tem višino nagrade za delavce strokovnih služb.

O vsaki realizirani ideji bomo obvestili avtorja, vse zaposlene bomo v medijih informirali o realizaciji idej.

– Evidentirane poslovne ideje Služba za realizacijo poslovnih zamisli na osnovi izkušenj zunaj in znotraj podjetja selekcioniira na: koristne predloge, inovacijske predloge ali poslovne zamisli.

Koristni predlogi so manjše, vsakodnevne izboljšave, ki so uresničljive takoj in z manjšimi stroški uvajanja in morajo biti takoj preučene in realizirane.

Inovacijski predlogi so večje, skokovite spremembe, ki terjajo pretehtano uvajanje, saj so stroški uvajanja večji in se obravnavajo na že vpeljan način v podjetju.

Poslovne zamisli so zametki podjetniške ustvarjalnosti, ki lahko nastaja v podjetju ali v širšem poslovnem okolju podjetja in predstavlja razvoj novih delovnih programov ter ustanavljanje novih delovnih mest in jih obravnavamo v sistemu realizacije poslovnih zamisli.

Pridobivanje strokovnega mnenja

Služba za inovacijsko dejavnost pošlje inovacijske predloge direktorjem tistih sektorjev, ki po vsebini inovacijskega predloga sodijo v sklop aktivnosti, ki jih organizacijsko pokrivajo. Direktor sektorja na osnovi vsebine inovacijskega predloga določi in zadalži ustrezne strokovnjake, da izdelajo strokovno mnenje o inovacijskem predlogu. Strokovno mnenje izdelajo na osnovi celotne dokumentacije, ki obstaja o inovacijskem predlogu, ter z upoštevanjem pogojev in znanj s področij, na katera se nanaša inovacijski predlog.

Verifikacija uporabnosti inovacijskih predlogov

Služba za inovacijsko dejavnost na osnovi strokovnega mnenja zadalži vodje tistih organizacijskih enot, v katerih je uvedba inovacijskega predloga smiselna, da preverijo možnosti uvedbe oziroma uporabnosti.

Razvijanje in realizacija inovacijskih predlogov

Realizacija ideje pomeni premostitev razlik med konceptom in uporabo v dejanskem okolju, izvedbo z organiziranjem pri izvajalcu ter nadzor nad izvajanjem.

Glede na vrsto poslovne ideje (koristni predlog, inovacijski predlog ali poslovna zamisel) so možni različni načini obdelave in izgradnje poslovne ideje do končne izvedbe. Realizacijo inovacijskih predlo-

gov izvedejo v delovnem okolju, kjer je predlog nastal, s strokovno podporo, ki jo pomaga oblikovati in koordinirati Služba za inovacijsko dejavnost.

Nujen pogoj za uvedbo poslovne ideje/inovacijskega predloga je izdelava potrebne tehnične dokumentacije, katere obseg in vsebina sta odvisna od vrste poslovne ideje/inovacijskega predloga. Za pridobitev in verifikacijo tehnične dokumentacije so zadolženi vodje enot, v katerih bomo uvajali poslovno idejo/inovacijski predlog.

V primeru zahtevnejše obdelave poslovne ideje/inovacijskega predloga strokovne službe podjetja določijo delež in s tem višino nagrade za delavce strokovnih služb.

O vsaki realizirani ideji bomo obvestili avtorja, vse zaposlene bomo v medijih informirali o realizaciji idej.

Informacije o statusu poslovnih idej, ki (še) niso bile realizirane, so dostopne pri Službi za inovacijsko dejavnost.

Vrednotenje in nagrajevanje inovacijskih predlogov

Osnova za vrednotenje inovacijskih predlogov je njihova selekcija na:

a) inovacijske predloge, pri katerih zaradi ekonomske neupravičenosti ne ugotavljamo gospodarskega prihranka - avtorja nagradimo z nedenarnimi oblikami stimulacij,

b) inovacijske predloge, pri katerih ni možno izračunati gospodarskega prihranka - avtorja nagradimo na osnovi strokovnega mnenja po stopnji izvirnosti predloga, pomembnosti in vplivnosti predloga na predlagana dela, uporabnosti predloga ter naporov oziroma stroškov uvedbe inovacijskega predloga,

c) inovacijske predloge, pri katerih lahko izračunamo gospodarski prihranek - avtorja nagradimo na osnovi ekonomskega izračuna, ki je sestavni del strokovnega mnenja.

Pri izračunu končne nagrade upoštevamo še faktor inovativnosti (odvisnost inovacijskega predloga od službenih nalog avtorja) ter faktor zahtevnosti obdelave poslovne ideje (delež obdelanosti inovacijskega predloga).

Bojan Stropnik, Služba za realizacijo poslovnih zamisli

Prve poslovne ideje prihajajo!

Pričeli smo s spodbujanjem množične ustvarjalnosti in inovacijske dejavnosti. Prav gotovo vsi zaposleni v Premogovniku in v naših hčerinskih podjetjih že poznate Poslovnik o realizaciji poslovnih idej in zamisli v Premogovniku Velenje, ki je bil sprejet ter uveden v poslovanje 15. oktobra s službenim nalogom 15/95. Predstavili smo ga tudi v oktobrski številki Rudarja, novembra smo predstavili Razpis za zbiranje poslovnih idej in zamisli ter pri tem predstavili Obrazec za prijavo poslovne ideje, ki ga lahko dobite pri svojem vodji oziroma na spletnih straneh Premogovnika (RLVNET/QRLV/OBRAZCI-PREDLOGE/OBR207-SRPZ1).

V zadnji kuverti ste prejeli zgibanko, ki bi naj vse zaposlene opozorila na to, da podjetje pričakuje nov zagon iz poslovnih idej. V tej številki predstavljamo **Sistem realizacije poslovnih idej**, v naslednji objavi pa bomo predstavili še **Sistem realizacije poslovnih zamisli**. Že prve informacije o vzpostavljanju in delovanju sistema za realizacijo poslovnih idej in zamisli so pri zaposlenih zantile prve iskre ustvarjalnosti in prejeli, evidentirali in nagradili smo naslednje poslovne ideje:

Nastavek za vgrajevanje kompozitnih sider (številka poslovne ideje: 1001)

Avtorji: Miroslav Lenart, Janez Pajk, Boris Kovše

Postopek vgrajevanja sider poteka ročno s pomočjo strojčka za vijachenje, kar je zaradi potrebne potisne sile pri vgrajevanju in zaradi teže strojčka za vijachenje problematično in zamudno. Poleg tega je sidro nemogoče napeti z zeleno silo. Avtor zato predlaga uporabo nastavka za vgrajevanje sider.

Uporaba črpalke loba pri sidranju (1002)

Avtorja: Jakob Faktor, Miroslav Lenart

Pri sidranju jamskih prostorov se za vbrizgavanje cementnega mleka v vrtino uporabljajo sidrne posode ki jih pri povečanem obsegu sidranja primanjkuje. Predlagana je zamenjava sidrnih posod s črpalko LOBA, ki lahko nadomesti sidrno posodo z nekaj konstrukcijskimi posegi.

Tropotni ventil s cevnim lokom (1003)

Avtor: Anton Juršnik

Za preusmerjanje toka tekočine v cevovodih za hidravlični transport pepelnatih mešanic sedaj uporabljajo T kose in gumi-jaste cevi. V obeh primerih je tako razcep-

no mesto potrebno opremiti še z dvema ali tremi zapornimi ventili. Za preusmeritev pretoka avtor predlaga uporabo tropotnega ventila.

Izvedba inventure osnovnih sredstev s pomočjo črtne kode (1004)

Avtorji: Franc Globočnik, Silva Videmšek, Stanislav Gošnik, Zdenka Turičnik, Dušan Reberčnik, Božo Tkavc, Danilo Zajc

Za dosedANJI sistem izvedbe inventure OS so bili značilni dolgotrajen popis, zamudno ročno usklajevanje podatkov, sodelovanje velikega števila ljudi, beleženje podatkov na papirju. Avtorji predlagajo nov sistem z uporabo črtne kode, ki pomeni enostavno in hitro izvedbo popisa, večjo zanesljivost popisa, avtomatsko primerjavo z obstoječo bazo podatkov ter manjše stroške.

Sejemska dejavnost - Pomladanski sejem podjetništva (1005)

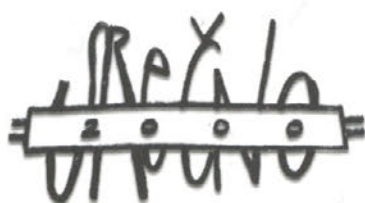
Avtor: Marijan Lipičnik

Avtor predlaga, da v okviru športnega kompleksa TRC Jezero pričnemo z organiziranjem sejemske dejavnosti. Prvi sejem organiziramo kot Pomladanski sejem podjetništva. Sejem lahko predstavlja prodajne programe PV, hkrati pa srečanje z gospodarstvom Savinjsko šaleške regije, z malim gospodarstvom, z obrtniki, ostalimi institucijami ter poslovnimi zamislami. Predstavitev prodajnega programa pri- naša v podjetje tržno miselnost.

Predelava uvida na reflektorju FRIWO (1006)

Avtor: Silvo Pečovnik

Na reflektorjih FRIWO je bila opravljena predelava, ki je v skladu z veljavnimi standardi in tehničnimi predpisi v Sloveniji.

Opravljen je bil predelava iz direktnega v indirektni kabelski uvod.

Element zaščite konektorja merskega sidra (1007)

Avtor: Evgen Treven

Eden od zelo pomembnih elementov merskega sidra je konektor, s katerim v času meritev povežemo mersko sidro z merilnim instrumentom. Ker je konektor občutljiv na mehanske poškodbe in atmosferske vplive, avtor predlaga vodotesno ohišje, v katero je vgrajen konektor s pozlačenimi kontakti.

Izdelava platojev vrtin, sanacija razpok na cestah (1008)

Avtor: Vinko Kušer

Zaradi velikih stroškov in slabe delovne storilnosti pri izdelavi platojev vrtin in sanaciji razpok na cestah znotraj pridobivalnega prostora PV je avtor iskal cenejšo rešitev. Po nekaj raziskavah je odkril ustrezno in primerno nahajališče vodnega proda - gramoza znotraj našega pridobivalnega prostora.

Podlaganje kletk na jašku Škale (1009)

Avtor: Jožef Čepin

Pri tedenskem pregledu izvoznih kletk oziroma pravilnost delovanja prijemalnih vzvodov je potrebno podložiti kletki. Avtor predlaga, da nadomestimo lesena nosilca z vrtljivimi nosilci in s tem opravimo delo hitreje, varneje in bolj zanesljivo.

Kroženje hladilne vode v kompresorjih za oskrbo komprimiranega zraka (1010)

Avtor: Jožef Čepin

Za potrebe po komprimiranem zraku imamo v Premogovniku instalirana dva kompresorja. Pri obratovanju potrebujeta za hlajenje vodo, ki pa odteka v kanalizacijo. Avtor predlaga, da s primernim rezervoarjem in črpalko vzpostavimo zaprt sistem oziroma kroženje vode in s tem zmanjšamo izgubo vode na minimum.

Prilagoditev informacijskega sistema zahtevam DDV (1011)

Avtorji: Vladimira Lepko, Zdenka Turičnik, Tanja Šuštaršič, Dušan Smrečnik, Branka Lončar, Štefka Sirše-Laznik

Zakon o DDV in pravilnik o izvajanju zakona o DDV zahteva natančne in predpisane evidence knjig prejetih in izdanih računov, ki so podlaga za obračun DDV. Avtorji predlagajo enoten in bolj optimalen sistem vodenja predpisanih evidenc z možnostjo samokontrole za Premogovnik Velenje,

vsa hčerinska podjetja in možnost plasiranja sistema v slovenska podjetja.

Izdelava nosilca za namestitev laserja ter sprememba tehnologije usmerjanja delovišča pri izdelavi jamskih prog in tunelov (1012)

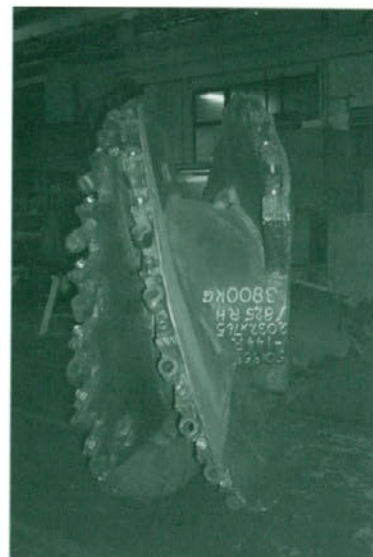
Avtor: Matjaž Koželj

Usmerjanje delovišč pri izdelavi tunelov je potekalo na dva načina, dnevno s pomočjo označevanja čelne stene ali pa s pomočjo laserskega žarka. Oba načina sta imela pomanjkljivosti, zato avtor predlaga namestitev laserja na ustrezn nosilec, s katerega lahko usmerjamo delovišče v dolžini vsaj 50 m, kar pomeni precejšnje reduciranje prisotnosti ekipe. Isti nosilec se uporablja tudi za pritrditev ročice za postavitev merilnega instrumenta, s čimer je zagotovljena večja natančnost pri delu in nemoteno delo v času opravljanja meritev.

Nabor prijavljenih poslovnih idej je za tako velik kolektiv kot je Premogovnik Velenje še premajhen. Verjamemo pa, da bodo spodbudni ukrepi, ki smo jih uvedli (nagrajevanje poslovnih idej, vključevanje vodij, promocijske aktivnosti ipd.), spodbudili zaposlene, da pomagajo rasti in razvoju svojega podjetja in se skušajo tudi sami uveljaviti.

Najpomembnejši kapital modernih organizacij so ljudje, najboljše orodje znanje.

Služba za realizacijo poslovnih zamisli

V čem je razlika med ustvarjalnim človekom in povprečnejšem?

Ko se je konec davnega 15. stoletja Kristof Kolumb vrnil iz Amerike, je iz ust gospode na španskem dvoru lahko slišal, kako preprosto da je bilo osvojiti novo celino. Treba je bilo samo pluti proti zahodu!

Vrlega pomorščaka je tedaj popadla jeza. Z mize je vzel kuhano jajce in se zazrl v zbor dvorjanov. "Ali premorete v svoji sredi tako spretnega, ki bi znal to jajce postaviti pokonci, ne da bi se zvrnilo?" Dvorjani so se vprašujoče spogledali, uganke ni znal rešiti nihče.

Ko so mu priznali svojo nemoč, je Kolumb jajce trdo postavil nazaj na mizo, tako da se je na spodnjem koncu strlo. In pogled, stalo je pokonci. "To zna vsak!" so vzklikali neotesani dvorjani.

"Ko ti nekdo pokaže kako, je vsaka stvar preprosta," jim je zavezal jezike pomorščak, "razlika je v tem, da bi vi to lahko storili, jaz pa sem to storil!"

Od vsakodnevnega opravljanja rutinskega dela do ustvarjanosti, idej, ki se prej ali slej uresničijo, je samo korak ali pa dolga pot. Razlika je le v tem, ali smo drzni raziskovalci ali zdolgočaseni španski dvorjani.

ERICo, Inštitut za ekološke raziskave je dobil certifikat kakovosti ISO 9001

Kupci cenijo kakovost

V ERICu bodo lahko zelo zadovoljni sklenili leto 1999. Sredi leta so se preselili v nove prostore, poslovno leto bodo sklenili z dobičkom in nasploh z načrtovanimi poslovnimi rezultati. In za konec so 15. decembra iz rok ministra za okolje in prostor dr. Pavleta Gantarja prejeli certifikat kakovosti ISO 9001. Kako stopa strokovno dobro usposobljen 50-članski kolektiv ERICa po poti kakovosti, je povedal direktor ERICa mag. Franc Avberšek.

Mag. Franc Avberšek je tudi ocenil letošnje poslovno leto:

"Načrtovali smo 275 milijonov tolarjev prihodka, ocenjujem pa, da ga bo 288 milijonov. V Premogovniku Velenje in TE Šoštanj smo letos opravili okoli 75 odstotkov posla, kar je manj kot lani, a takšna je tudi naša strateška usmeritev. Pomembnejše je, da četrtno posla že opravimo pri drugih partnerjih.

Stroški bodo večji, kot smo načrtovali, deloma tudi zaradi selitve v nove prostore, a kljub vsemu bomo verjetno imeli okoli 1,5 milijona tolarjev dobička. Prihodnje leto načrtujemo večjo realizacijo, 340 milijonov tolarjev. To ne bo lahko, vendar le tako se lahko razvijamo naprej in smo uspešni.

Naj na koncu izrabim ta pogovor in se kolektivu Premogovnika Velenje zahvalim za dobro sodelovanje in za vse priložnosti, ki nam jih nudi, da rastemo in postajamo še boljši. Upam, da bo v zadovoljstvo vseh tudi v prihodnje tako."

Rudar: "Za začetek morda neumno vprašanje: zakaj se je mlad, visoko izobražen, ustvarjalen in inovativen kolektiv ERICa, ki mu kakovostno delo narekuje značaj dela samega, odločil za pridobitev certifikata kakovosti ISO 9001. Pa vendar, zakaj?"

Avberšek: "Kakovost je treba preveriti. Nič ni slučajno in dano samo od sebe. V ERICu je zaposlenih 50 strokovnjakov in tako velika skupina mora delovati usklajeno, šele potem je lahko kakovostna. Tudi mi smo se spraševali, kaj bo za nas pomenila pridobitev tega certifikata. Danes lahko rečemo, da so že sedaj vidni pozitivni rezultati. Marsikaj smo postorili v poslovanju, naši odnosi do kupcev so se izboljšali. Smo neprofitni, a ne javni zavod. Torej smo na trgu in če želimo biti na njem uspešni, dobiti posel, morata biti naše delo in odnos do kupcev kakovostna.

To za nas pomeni, da moramo biti strokovno boljši, kot je konkurenca, kar po mojem mnenju smo, imeti moramo ustrezne prostore, ki smo jih letos tudi pridobili, moramo pa biti tudi hitrejši od konkurence. Po vsem tem je naša odločitev za uvajanje celovitega sistema kakovosti logična."

Rudar: "Kako ste se lotili tega dela?"

Avberšek: "Začeli smo z izobraževanjem zaposlenih o kakovosti. Nato smo se odločili za svetovalno firmo in z njo sklenili pogodbo o sodelovanju. Po dveh letih smo postopek certifikacije zaključili. Pot je bila dolga, a se je izplačala.

Zavedamo se, da je to prvi korak v sistemu kakovosti, saj bo sedaj treba po tej poti hoditi naprej in sistem vzdrževati, dopoljevati, dograjevati. Kupci tudi v Sloveniji že cenijo podjetja, ki imajo certifikate kakovosti in je včasih celo potrebno za pridobitev posla, da ga imaš."

Rudar: "Ali je v podobnih podjetjih, kot je vaše, v evropskem merilu in v Sloveniji pogost certifikat kakovosti?"

Avberšek: "Da, v Evropi vsekakor. V Sloveniji pa smo med prvimi med podobnimi inštituti, ki je pridobil certifikat."

Rudar: "Nameravate pridobiti še kakšen certifikat kakovosti, ki velja za vaše področje?"

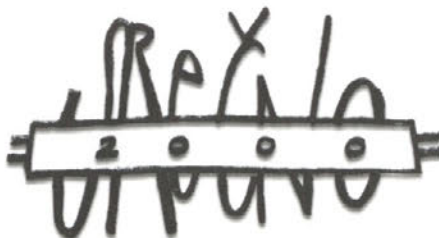
Avberšek: "Da, vendar naj poudarim, da imajo standardi kakovosti omejen rok trajanja. Spreminjajo se, dopolnjujejo, nastajajo novi. Vsekakor bomo po poti kakovosti hodili naprej in se odločili še za kakšnega. Eden od teh je na primer standard EN 45000 za certificiranje laboratorijev. Potem je tu standard ISO 14000, ki je neposredno povezan z našo dejavnostjo, a menimo, da že delamo v skladu s tem standardom in trenutno ne čutimo potrebe po certifikatu. Nasprotno, menimo, da bi lahko v zvezi s tem svetovali drugim firmam.

Za katere standarde in certifikate se bomo odločili, bomo skrbno premislili, saj postopek za pridobitev certifikata in njegovo vzdrževanje nenazadnje nista poceni. V letu 2000 bomo za nove certifikacije in vzdrževanje sistema ISO 9001 namenili okoli 8 milijonov tolarjev."

Rudar: "Kaj boste torej v ERICu imeli od certifikata po standardu ISO 9001?"

Avberšek: "Konkurenčnejši bomo, delali bomo boljše, se razvijali in rastle, predvsem pa se mora vrednost certifikata pokazati v dobrem poslovnem rezultatu. Ocenjujem, da bodo na tržišču še kakšno leto ali dve tržne niše, kamor se lahko usmerimo in se uveljavimo, zato moramo že danes dobro delati. To je pomembno za ERICo in tudi za Šaleško dolino."

Diana Janežič

Nov način registracije prihoda na delo

V Premogovniku Velenje začnemo s prvim delovnim dnevem leta 2000 na območju Prelog uporabljati nov sistem beleženja prihodov na delo, prisotnosti na delu in odhodov z dela. Temu je namenjen tako imenovani brezkontaktni terminal DOGO9P.

Sistem omogoča spremljanje prisotnosti na delu vseh zaposlenih.

Če se ne registriramo, nimamo beležene dnine!

Obvezna bo uporaba novih delovnih izkaznic, ki jih bomo prejeli vsi zaposleni 22. decembra letos.

Pazimo na delovno izkaznico, saj njena izguba pomeni, da ne bomo mogli na delo oziroma si bomo morali nabaviti novo. To nas bo stalo 3.000 SIT.

In kako deluje nov sistem registracije prisotnosti na delu?

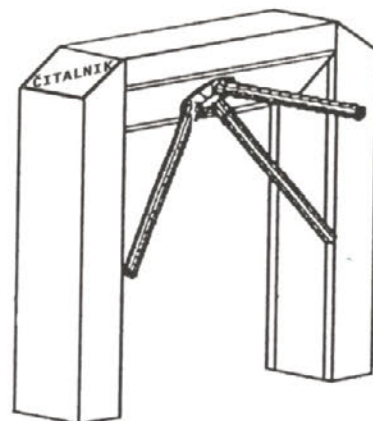
Ob glavnem vhodu v Prelogah je nameščenih 9 registrirnih mest s trirogelniki, 6 je namenjenih vhodu in 3 izhodu. Ob vsakem trirogelniku in ob vsakem vratarskem mestu je nameščen čitalnik oziroma regulator.

Prihod registriramo tako, da delovno izkaznico (lahko je shranjena v denarnici ali v torbici) frontalno približamo spodnjemu delu čelne strani čitalnika. Ko ta prebere kodo z delovne izkaznice, se oglasi s kratkim piskom. To je znak, da nas je čitalnik prepoznal. S potiskom trirogelnika bomo lahko vstopili. Če pa registracije nismo uspešno opravili, se čitalnik oglasi s tremi piski. Če se čitalnik sploh ne oglasi, pomeni, da se nismo registrirali. Zaustavil nas bo trirogelnik.

Odhod z dela skozi trirogelnike registriramo enako kot prihod. Tudi znaki za uspešno izvršeno registracijo odhoda so enaki kot pri prihodu.

Čitalniki so nameščeni tudi ob vseh vratarskih mestih. Postopek registracije prihoda je na teh mestih enak kot pri trirogelnikih, odhod pa registriramo tako, da najprej pritisnemo tipko A in nato približamo delovno izkaznico. Znaki za opravljeno registracijo so enaki kot pri prihodu.

Prve dneve nam bodo pri vhodu pomagali vratarji in sodelavci iz Službe informatike, ki vam bodo odgovorili tudi na morebitna vprašanja.

Registrirno mesto s trirogelnikom

Nov delovni čas

Za okrog 300 sodelavcev iz strokovnih služb Premogovnika začne 1. januarja 2000 veljati nov drsni delovni čas. Vodje bodo obvestili vse sodelavce, za katere bo veljal **nov drsni delovni čas**. Ta je tak:

- prihod na delo 7.00 - 8.00,
- obvezna prisotnost 8.00 - 15.00,
- odhod z dela 15.00 - 16.30,
- odhod z dela na zadnji delovni dan v tednu 13.00 - 14.30.

Za vse te sodelavce bodo novi registrirniki opravljali tudi funkcijo registracije delovnega časa.

Funkcije tipk na čitalcu za drsni delovni čas:

- A - odhod
- B - službeni izhod

C - privatni izhod

E - malica

F - službeni prihod (v primeru službene odsotnosti pred 7. uro, ko se prvič registriramo sredi delovnega časa; čas prisotnosti se šteje od 7. ure dalje)

G - privatni prihod (v primeru privatne odsotnosti pred 7. uro, ko se prvič registriramo sredi delovnega časa; čas prisotnosti se šteje od trenutka prihoda)

Postopek je vedno tak, da najprej pritisnemo tipko in nato približamo delovno izkaznico. Ob prihodu ni potrebno pritisniti nobene tipke, ampak samo približamo delovno izkaznico čitalniku. Saldo ur se izpiše na zaslonu ob vsakem prehodu.

V primeru službenega izhoda registrirnik beleži čas prisotnosti do 15. ure.

Pa še to!

Podjetje je delavcem, za katere velja spremenjen delovni čas, organiziralo **prevoz** na delo in z dela v mestnem prometu. Vozni redi so izobešeni na oglasnih deskah.

Za delavce z drsnim delovnim časom bo **topla malica** na voljo od 7.30 do 11. ure, med 12. in 14. uro pa bo v jedilnici na voljo tudi kosilo (cena 750 SIT).

Muzej premogovništva Slovenije je v pol leta obiskalo skoraj 12.000 obiskovalcev.

Obisk presegel pričakovanja

Ko so se člani Geodetskega društva iz Maribora 19. novembra odpravljali proti Velenju na obisk v Muzej premogovništva Slovenije in ERICo, niso vedeli, da jih čaka presenečenje. Ali pa morda kdo med njimi pač, saj se je zjutraj na radiu slišala novica, da ta dan v muzeju pričakujejo 10.000 obiskovalca. Presenečeni pa so bili ob tej ugotovitvi nekaj dni prej tudi v muzeju. Toliko obiskovalcev namreč samo dobre štiri mesece po odprtju muzeja niso pričakovali.

Med omenjenimi obiskovalci, geodeti, so označene markice v roke dobili trije in bili označeni s številkami 9.999, bila je to Anita Beranič, sicer članica celjskega geodetskega društva, 10.000, to je bil Tadej Ledinek, in 10.001, ki jo je dobila Romana Orešič. Ob navdušenem aplavzu kolegov iz društva so prejeli še čestitke direktorja Premogovnika dr. Franca Žerdina in direktorja sektorja za raziskave in razvoj dr. Milana Medveda pa še polne košare dobrot in koledar podjetja za leto 2000.

dentov je bilo dosedaj 30 odstotkov, 60 odstotkov vseh obiskovalcev pa je prišlo na ogled izven Velenja.

Obisk je bil posebej velik v oktobru, ko so zabeležili največ obiskovalcev v mesecu dni - 2800. Med obiskovalci, ki so se vpisali v knjigo vtisov in ti so zgolj prijetni in pohvalni, najdemo ljudi iz vseh koncev Slovenije in okoli 600 tudi iz 24 držav, največ iz evropskih, pa celo iz ZDA, Kitajske, Argentine, Avstralije in Kanade.

December bo za zaposlene v muzeju še posebej deloven. Mnoga prednovoletna praznovanja sodelavcev v podjetjih ali članov društev bodo namreč združena z obiskom muzeja. Veliko obiskovalcev ogled muzeja združi s praznovanjem svojega rojstnega dne ali pa vstopnino in ogled muzeja podarijo ob rojstnem dnevu sorodniku, prijatelju ali s praznovanjem drugih obletnic.

Po dveurnem potepanju skozi zgodovino premogovništva si z veseljem izberejo še spominek, ki jih je v trgovini muzeja res obilo. Med njimi je v decembru tudi koledar Premogovnika Velenje za leto 2000, ki promovira Muzej premogovništva Slovenije. V njem so značilni prizori iz muzeja, fotografije pa so dopolnjene z zapisi obiskovalcev v knjigi vtisov. Iz njih je razbrati poleg pestrosti držav in krajev, od koder prihajajo gostje, tudi zelo močan vtis, ki ga ogled pusti v njih, pravzaprav kar začudenje, presenečenje in navdušenje nad ogledom. Domala vsi se tudi zahvaljujejo vodičem in drugim, ki delajo v muzeju, za odlično vodenje in prijaznost.

Muzej bodo 25. decembra zaprli za mesec dni. Opravili bodo nujna vzdrževalna dela in dopolnili zbirke. Obiskovalci bomo vanj znova povabljeni 1. februarja, zaposleni v Premogovniku pa lahko brezplačne vstopnice, ki smo jih dobili z junijsko plačo, izkoristimo do 31. marca 2000.

Diana Janežič

Zadovoljni z obiskom: dr. Milan Medved, Anita Beranič, Tadej Ledinek, Romana Orešič in dr. Franc Žerdin (od leve)

V muzeju pa se ob koncu leta že približujejo drugi veliki številki: 12.000. Za čas skoraj šestih mesecev, ali celo manj, zelo veliko. Poletni meseci, muzej smo odprli 3. julija, prvi uradni obiskovalci pa so začeli prihajati 6. julija, so bili namreč v skladu s pričakovanji bolj sušni. Julij in avgust sta privabila v glavnem goste, turiste v bližnjih hotelih in zdraviliščih ter obiskovalce iz bližnjih krajev, s septembrom pa so na ogled muzeja pričele prihajati organizirane skupine odraslih obiskovalcev, članov društev, organizacij, podjetij pa tudi šolske skupine. Osnovnošolcev, dijakov in študentov

Umetne krvi ni

*Ekskurzija krvodajalcev podjetja
v ljubljanski Klinični center*

V petek, 12. novembra zjutraj se je skupina krvodajalcev našega premogovnika odpeljala na ogled transfuzijskega oddelka v Kliničnem centru v Ljubljani in ogled Postojnske jame. Poleg predsednika OO RK Draga Kremžarja sta bili v avtobusu še predstavnici Območne organizacije RK Velenje Darinka Herman in Darja Prevaljnik.

V Kliničnem centru jih je sprejela specialistka za transfuzijo in jih uvodoma v krajšem predavanju popeljala med statistične podatke o krvodajalstvu v Sloveniji. Med drugim so izvedeli, da je danes v Sloveniji okoli 100.000 krvodajalcev, od tega okoli 54.000 v Ljubljani. Pomembni pa so tudi drugi transfuzijski oddelki po Sloveniji, med drugim oddelka v Slovenj Gradcu in Celju, ki štejeta okoli 9.000 krvodajalcev. V Sloveniji smo že na evropski ravni z oskrbo krvi, saj smo pri njeni oskrbi samozadostni. Kri shranjujejo v vrečkah in je uporabna 42 dni. Ena doza krvi zadošča povprečno za tri ali štiri paciente, torej jo zelo racionalno uporabljajo. Ob težjih operacijah pa lahko porabijo tudi do 100 litrov krvi za enega pacienta.

Pri vsem pa je velikega pomena propaganda krvodajalstva, ki jo Rdeči križ Slovenije izvaja z izdajanjem priložnostnih zložen, poteka pa tudi v vseh organizacijah RK v krajevnih skupnostih, v šolah na vseh stopnjah, v tisku, na radiu in televiziji. Pomembni propagatorji krvodajalstva pa so tudi občani, ki prejemajo kri, občani, ki se s pomočjo krvi zdravijo in občani krvodajalci-prostovoljci družbenih organizacij in društev. Pri tem so bili med ogledom transfuzijskega oddelka KC omenjeni tudi rudarji, saj se številčno udeležujejo organiziranih krvodajalskih akcij.

Po končanem predavanju so si ogledali prostore za testiranje in določanje krvnih skupin in nekaj drugih laboratorijev, v katerih pa kaj drugega kot robote in računalnike in, seveda, osebja, ki jih nadzira, ni bilo videti. Postopki so pač zelo avtomatizirani in računalniško vodeni.

Po vseh ogledih so krvodajalci dali kri, nato pa se odpeljali proti Postojni in se pred ogledom Postojnske jame ustavili še na kosilu. Ta postanek so izbrali tudi za manjšo slovesnost in s priložnostnima dariloma čestitali ter se zahvalili dvema našima sodelavcema, ki sta med krvodajalci premogovnika največkrat darovala kri. Franc Jelen, ki je bil rudar in je od leta 1995 upokojen, je dosedaj daroval kri kar 122-krat, Anton Petelinšek, ki še dela v obratu HTZ, pa je dosedaj daroval kri 86-krat.

Naj velja ta zapis tudi kot povabilo vsem, ki morda oklevate pri odločitvi, ali bi postali krvodajalci. Krvodajalstvo je humana dejavnost, ki rešuje življenja ljudi in jim vrača zdravje. Kri je življenjska tekočina, brez katere ne moremo živeti in ki je ne znamo umetno narediti. Daruje jo lahko samo človek človeku. Kdo ve, morda jo boste kdaj potrebovali tudi vi.

Dijana Žagar

Krvodajalci, hvala!

Krvodajalci iz našega podjetja, ki so dosedaj več kot 25-krat darovali kri, so bili v soboto, 27. novembra, povabljeni v Restavracijo Jezero na slovesno podelitev priznanj. Srečanje je pripravila osnovna organizacija Rdečega križa Premogovnika Velenje skupaj z območno organizacijo Rdečega križa Velenje.

Tako so se za več kot 25-krat darovano kri zahvalili 312. krvodajalcem iz podjetja. Med njimi je najvišje priznanje - za 85-krat darovano kri - prejel Anton Petelinšek iz HTZ. Kot je v pogovoru ob tej priložnosti poudarila sekretarka območne organizacije Rdečega križa Velenje Darinka Herman, smo prebivalci Šaleške doline v Sloveniji na prvem mestu po številu odvzemov krvi. Za to gre zahvala predvsem rudarjem, saj so najštevilčnejši med krvodajalci. Letos se je treh rednih krvodajalskih akcij v Šaleški dolini in odvzemov krvi v bolnišnicah Celje ter Slovenj Gradec udeležilo kar 3.100 delavcev Premogovnika Velenje.

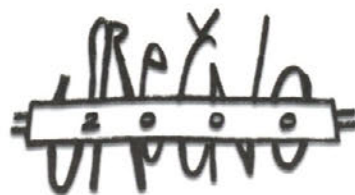
Ob podelitvi priznanj je vse, ki s svojo krvjo pomagajo reševati življenja, pozdravil tudi novi predsednik območne organizacije Rdečega križa Velenje Jože Medved. Vodstvo organizacije je prevzel pred kratkim - pravzaprav ga je prevzel ponovno, saj je pred desetletjem le začasno sklenil svoje več kot dvajsetletno vodenje te organizacije -, sicer pa je vsa leta sodeloval tudi pri mednarodni ligi Rdečega križa.

Pri območni organizaciji Rdečega križa Velenje nameravajo nadaljevati z delom, kot so si ga zastavili v minulih letih, torej z organiziranjem krvodajalstva, izvajanjem dejavnosti za zdravo življenje, dejavnosti na socialnem področju, skrbi za mlade, še zlasti v zvezi z odvisnostjo od drog in alkohola, prevzema jo pa tudi nove naloge v zvezi z begunstvom. V osnovni organizaciji Rdečega križa Premogovnika vsa leta odgovorno prevzemajo svoj delež pri uresničevanju zastavljenih nalog.

In kakšno je bilo razpoloženje zadnje novembrske sobote dopoldne v Restavraciji Jezero? Krvodajalci so s svojo sproščenostjo pripomogli, da je bilo prijetno, za slovesnost so poskrbeli organizatorji prireditve z razdelitvijo zasluženih priznanj, s pesmijo pa Rudarski oktet. Kolektiv Restavracije Jezero je prispeval okusen golaž, v zahvalo vsem krvodajalcem pa naj bo še tale zapis. Torej, hvala, rudarji - krvodajalci!

Dragica Marinšek

Pisalo se je leto 1999

Januar

Na drugi strateški konferenci v začetku novembra 1998 je bilo sklenjeno, da bomo v letu 1999 odkopali 3,800 milijona ton premoga, od tega za proizvodnjo električne energije v TEŠ 3,544 milijona ton. Manjši odkop premoga kot leto poprej, za 168.000 ton, je bil predviden zaradi štirimesečnega remonta in izgradnje čistilne naprave na bloku 5 v TEŠ. To naj bi bil najmanjši letni odkop v zadnjih 25 letih.

Delovni načrt za leto 1999 je temeljil na štirih strateških ciljih, sprejetih pa je bilo še nekaj pomembnih usmeritev: načrtovana količina premoga naj bi bila odkopana na 265 metrih odkopne fronte, do konca leta naj bi bilo v podjetju zaposlenih 3668 delavcev, v letu 1999 pa naj bi delali 236 dni.

Opravili naj bi večino aktivnosti za pridobitev certifikatov kakovosti ISO 14001 in BS 8800.

Načrtovan je bil prihodek 23.667,8 milijona SIT in dobiček 3,9 milijona SIT. Načrtovan je bil rebalans načrta takoj, ko bodo znani vsi podatki o vplivih uvedbe davka na dodano vrednost.

Leto 1999 je v Premogovniku začelo 3.785 delavcev.

Na deponiji je bilo 753.771 ton premoga.

Februar

Nadzorni svet Premogovnika Velenje je 19. februarja sprejel delovni načrt delniške družbe za leto 1999.

26. februarja je dr. Boris Salobir, direktor Direkcije za rudna bogastva, predstavil delo direkcije v preteklem letu. Ugotavljal je, da je bilo uspešno in da je direkcija postala pomemben člen sodelovanja pri urejanju, oblikovanju in vodenju rudarske politike v državi.

Sindikalni predstavniki so se udeležili shoda pred parlamentom Republike

Slovenije v zvezi s predlagano novo pokojninsko-invalidsko zakonodajo

Predsednik sveta delavcev Marjan Murn in direktor podjetja dr. Franc Žerdin sta podpisala dogovor o načinu sodelovanja delavcev pri upravljanju podjetja.

Marec

12. marca so vodji projektnih skupin na verifikacijski konferenci predstavile svoje poslovne ideje in zamisli. To je bil zametek službe za realizacijo poslovnih zamisli, ki naj bi predvsem pomagala pri doseganju četrtega strateškega cilja, to je zagotavljanju novih delovnih mest in nadomestnih programov.

12. marca je imel sindikat SPSS svoj drugi kongres. Sprejeli so programske usmeritve za prihodnja štiri leta in za predsednika znova potrdili Franca Druksa.

17. marca je bila v Zenici in Hercegovini uradno predana vodstvu zeniškega premogovnika odkopna oprema v okviru donatorske pomoči Slovenije BiH. 24 vagonov s skoraj 700 tonami opreme v vrednosti 2,6 milijona dolarjev je na pot iz Velenja sicer krenilo v začetku februarja.

26. marca so v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma študentje, diplomanti, profesorji in strokovni sodelavci proslavili 80 let študija rudarstva in geologije in 60 let študija metalurgije na NTF Univerze v Ljubljani. Imeli so še strokovno posvetovanje geotehologov in rudarjev ter 36. skok čez kožo diplomantov geotehologije in rudarstva.

Za šolsko leto 1999/2000 smo razpisali 64 štipendij: 2 za univerzitetni študij diplomiranega inženirja rudarstva, 14 za rudarskega tehnika in 30 za rudarja.

April

V prvih treh mesecih leta je bilo odkopanega 1.004.261 ton premoga in dosežen prihodek skoraj 6 milijard tolarjev. Odhodkov je bilo več kot 6 milijard tolarjev, zato je bila izkazana izguba 175 milijonov tolarjev.

Inštitut za ekološke raziskave ERICO je 9. aprila uradno začel delati v prenovljenih in nanovo opremljenih prostorih na jašku Škale.

V 16 delovnih dneh je bilo na dveh odkopih in pripravskih deloviščih odkopanega le 98.900 ton premoga.

21. aprila je ustrezna zunanja SIQ inštitucija izvedla redno zunanjo presojo sistema kakovosti in potrdila skladnost sistema z zahtevami standarda ISO 9001.

9. aprila so člani Rudarskega okteta in ljubitelji njihovega petja v orgelski dvorani velenjske glasbene šole proslavili 20 let delovanja okteta.

Vlada Republike Slovenije je 30. aprila z vsemi štirimi reprezentativnimi sindikati in delodajalci podpisala dogovor o reformi pokojninskega in invalidskega zavarovanja, kar je bil pravi uspeh.

Umril je Mirko Bizjak, dipl. inž. montanistike, direktor REK med leti 1974 in 1980.

Maj

19. maja je bil na odkopu kota -5B v Jami Pesje dosežen rekordni dnevni odkop premoga na enem odkopu, in sicer 14.000 ton.

Sredi maja je v Jami Pesje z delom začela 4. delovna izmena. Odkop premoga smo zaradi uvedbe davka na dodano vrednost načrtno povečevali, da bi ga čimprej fakturirali.

Konec maja sta se v TE Šoštanj začela remont in montaža razžveplevalne naprave na bloku 5.

V časopisu Delo so bili objavljeni trije članki novinarja Braneta Piana o odlaganju odpadkov v Premogovnik Velenje. V podjetju je bil 20. maja opravljen inšpekcijski pregled, v katerem niso bile na tem področju ugotovljene nobene nepravilnosti.

Na deponiji je bilo najmanj premoga v letu: 264.219 ton.

Junij

28. junija je bila 2. skupščina delniške družbe Premogovnik Velenje. 167 milijonov dobička iz leta 1998 so razporedili v rezerve.

15. junija je poslovodni odbor podjetja sprejel odločitev, da je treba do 1. 1. 2000 registrirati novo hčerinsko invalidsko podjetje.

24. junija je bil na 130-metrskem odkopu -5B v Jami Pesje dosežen rekordni dnevni odkop premoga, in sicer 16.300 ton. Produktivnost iz metra na dan je bila 120 ton, rekordni pa je bil tudi odkopni učinek - več kot 200 ton na dnino. Dosežen je bil tudi rekordni napredek, namreč 7 metrov z devetimi rezi s kombajnom.

Začele so se prireditve 39. praznovanja dneva rudarjev.

Odbor za kulturo je pripravil 20. likovno srečanje Ex-tempore, na katerem je sodelovalo 129 ustvarjalcev. Nagrado grand prix je prejel Aleš Zavolovšek.

13. junija si je Velenje in tudi območje Premogovnika Velenje ogledala komisija evropskega tekmovanja Entente florale.

Turistična zveza Slovenije, Center za promocijo turizma, OKS Združenje športnih zvez in Fakulteta za šport Univerze v Ljubljani so junija podelili priznanja "Leto športa v turizmu" za leto 1998. Med nagrajenimi je bil tudi TRC Jezero.

Julij

Na 39. skoku čez kožo je v rudarski stan skočilo 71 mladih rudarjev, električarjev in strojnikov. Častni skok je opravil Jože Stanič, direktor Gorenja, slavnostni govornik pa je bil župan mestne občine Velenje Srečko Meh.

Predsednik Turistične zveze Slovenije Marjan Rožič je podjetju podelil priznanje za urejeno okolje podjetja.

3. julija je bil na območju starega Jaška odprt Muzej premogovništva Slovenije.

28. julija je začel veljati nov zakon o rudarstvu, po katerem mineralne surovine niso več zastoj.

Uveden je bil davek na dodano vrednost, ki je na naše poslovanje vplival z znižanjem cene premoga.

Prvo polletje leta smo sklenili z 1,9 milijarde tolarjev izgube. Odkopanega je bilo 1.702.300 ton premoga ali 6 odstotkov več, kot smo načrtovali za to obdobje.

V skladu z delovnim koledarjem smo imeli v juliju in avgustu po tri proste petke.

Avgust

Sindikato podjetja je v Banovcih kupil nov apartma.

Inštitut za ekološke raziskave ERICo je med 15. in 22. avgustom pripravil 11. raziskovalni tabor, tokrat v Velenju.

Na deponiji je bilo 472.398 ton premoga.

September

16. septembra je Državni zbor Republike Slovenije sprejel energetske zakon, s katerim med drugim energija postaja tržno blago.

28. septembra so po štirimesečni zaustavitvi zaradi vzdrževalnih in obnovitvenih del znova priklopili na omrežje peti blok TE Šoštanj.

11. septembra je v Nafti Lendava potekala skupna vaja rudarskih reševalnih čet.

Velenje je v Augsburgu na razglasitvi rezultatov tekmovanja Entente florale prejelo v kategoriji mest zlato nagrado.

Prireditve ob 40. obletnici imenovanja Velenja za mesto so dosegle vrhunec 18. septembra s svečano sejo sveta mestne občine Velenje, izdajo knjige Velenje - razprave o mestu in okolici ter osrednjo proslavo na Titovem trgu.

15. septembra so bili gostom v uporabo predani prenovljeni prostori Restavracije Klub.

Vodenje upravnega odbora NK Rudar je Janko Lukner predal Zdenku Lahu.

Med 16. in 18. septembrom je Društvo inženirjev in tehnikov organiziralo že 10. srečanje poslovnih partnerjev podjetja s tradicionalnim teniškim turnirjem.

Člani planinske sekcije podjetja so obiskali Sicilijo in se povzpeli na Etno.

Oktober

Na 3. strateški konferenci podjetja med 27. in 30. oktobrom v hotelu Barbara v Fiesi so potrdili štiri strateške cilje podjetja in sklenili, da bo osnovna dejavnost v prihodnjih letih čiščenje energetske dejavnosti oziroma izločevanje programov, ki niso neposredno vezani na pridobivanje premoga. Okvirni delovni načrt za leto 2000 je predvidel odkop 3,850 milijona ton premoga. Produktivnost naj bi povečevali za 4 odstotke na leto.

Pregledali so dejavnosti pri ustanavljanju invalidskega hčerinskega podjetja in za njegovega direktorja imenovali Franca Druksa.

Sklenili so, da bo za okoli 450 zaposlenih, pretežno v Strokovnih službah, od 1. januarja veljal nov delovni čas.

V sodelovanju s sindikatom podjetja in strokovnimi službami je poslanec Bojan Kontič vložil amandma k 384. členu Zakona o pokojninskem

in invalidskem zavarovanju in parlament ga je sprejel.

V okviru Višje strokovne šole Šolskega centra Velenje je začel delovati nov študijski program za odrasle: rudarstvo in geotehnologija. V ŠC Velenje so razgrnili tudi idejne projekte za nadomestno lokacijo prostorov za praktični pouk na območju jaška Škale.

Medobčinsko društvo invalidov Šaleške doline, v katerem je najštevilčnejši in zelo dejaven aktiv invalidov Premogovnika Velenje, je proslavilo 30 let delovanja.

Člani Atletskega kluba Velenje so bili deseti prireditelji sicer 34. krosa za pokale Dela in šestič zmagali. Medtem so bile priprave na 6. Spar evropsko prvenstvo v krosu v polnem teku.

November

Društvo za kakovost je v sodelovanju s Savinjsko-šaleško GZS 26. novembra pripravilo konferenco o kakovosti in ravnanju z okoljem.

Sindikato podjetja je kupil apartma na Rogli.

19. novembra, dobre štiri mesece po odprtju, si je Muzej premogovništva Slovenije ogledal 10.000. obiskovalec.

Na deponiji je bilo največ premoga v letu: 872.611 ton.

December

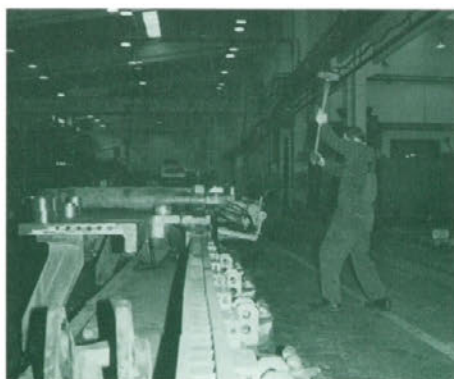
Inštitut za ekološke raziskave, ERICo, je 15. decembra prejel certifikat kakovosti ISO 9001.

Na rekultiviranih površinah ob Škalskem jezeru je 12. decembra potekalo 6. Evropsko prvenstvo v krosu. Nastopilo je 342 tekačev iz 29 držav.

Konec leta je bilo v podjetju zaposlenih 3683 delavcev, od tega 3461 moških in 222 žensk. V letu 1999 je iz podjetja odšlo 137 delavcev (108 se jih je upokojilo), prišlo pa jih je 35 (20 pripravnikov).

Povprečna starost zaposlenih je bila 39 let.

55,74 odstotka zaposlenih IV. stopnjo izobrazbe, 20,83 odstotka pa V. stopnjo izobrazbe.

4. december - god svete Barbare

Varnost je v znanju

Rudarski stan je nekaj prav posebnega. V njem se srečujeta najsodobnejša tehnologija ter stara knapovska tradicija. S skokom čez kožo se začenejo šihti pod zemljo in šegavo kameratstvo, okus po premogu se preganja s čikanjem tobaka in dolgimi požirki piva, med prazniki se na črnih uniformah zbleščijo zlati gumbi in rudarska kladivca, razležejo se zvoki rudarske godbe na pihala, zaplapolajo črno-zelene zastave. Rudarska tradicija je neločljivo povezana tudi s svetniško zavetnico rudarjev - sveto Barbaro. 4. december je njen praznik in praznik rudarjev.

Nagrajenci med dr. Evgenom Dervaričem in dr. Francem Žerdinom: Srečko Anžej, mag. Vladimir Malenkovič, Bogomir Trebičnik, Janez Herodež in Bogomir Glinšek (od leve)

Pred prvo svetovno vojno in med obema vojnoma rudarji na dan svete Barbare niso delali. Prost dan se je začel z mašo v cerkvi svetega Jurija v Škalah, namesto orgel pa je igrala godba na pihala. Ta je potem spremljala še povorko premogarjev v svečanih oblekah na slavnostno zborovanje, ki se je zaključilo z velikim balom v Rakovem hotelu v Velenju.

Danes je sveta Barbara zavetnica rudarjev po tradiciji, rudarji pa svoje pravo zavetje in zagotovilo za varno delo najdejo v sodobnih napravah, ki jim olajšujejo delo, jih pri delu varujejo. Največje zavetje pa je gotovo znanje. Le to jim namreč lahko omogoči dobro, uspešno in varno delo globoko pod zemljo. Zato v našem podjetju namenimo vsakoletno praznovanje praznika svete Barbare prav znanju.

Vodstvo podjetja in Društva inženirjev in tehnikov, ki je organizator srečanja, pripravi praznovanje v znamenju pozornosti tistim našim sodelavcem, ki so v preteklem letu dosegli pomembne rezultate pri pridobivanju znanja. Letos, v soboto, 4. decembra, so se zbrali v prostorih Muzeja premogovništva Slovenije. V krajšem kulturnem programu je nekaj pesmi zaigrala na kitaro in zapela dijakinja Vita Zorko, priložnostne besede pa sta prisotnim namenila dr. Franc Žerdin, direktor podjetja, in dr. Evgen Dervarič, predsednik DIT.

Letos je podiplomski študij in študij ob delu uspešno končalo pet naših sodelavcev. **Vladimir Malenkovič**, diplomirani inženir rudarstva, je na Ekonomski fakulteti v Ljubljani zagovarjal magistrsko delo Oblikovanje strategije Premogovnika Velenje in si pridobil naziv magistra ekonomskih znanosti.

Srečko Anžej, zaposlen kot referent za spremljanje javnih naročil v gospodarskem sektorju, je na Visoki upravni šoli Fakultete za družbene vede v Ljubljani uspešno zagovarjal diplomsko nalogo Stanje in perspektive premogovništva v Sloveniji.

Janez Herodež je zaposlen v Strojnem remontu in vzdrževanju. V Kranju je diplomiral v visokošolskem programu Organizacija in management delovnih procesov. Njegova diplomska naloga je imela naslov: Oblikovanje službe operativne priprave dela in proces izdelave ter lansiranja delovne dokumentacije v podjetju Premogovnik Velenje.

Po visokošolskem študiju na Fakulteti za strojništvo Univerze v Mariboru si je naziv diplomiranega inženirja strojništva pridobil **Bogomir Trebičnik**. V svoji diplomski nalogi je obdelal Izračun mehanizma hidravličnega odkopnega podporja.

Z nalogo Informacijski sistem materialnega poslovanja je uspešno končal visokošolski strokovni program na Fakulteti za strojništvo Univerze v Mariboru tudi **Branimir Glinšek** in si pridobil naziv diplomiranega inženirja strojništva.

"Samo človek lahko spremeni svet okoli sebe. Če bi nas kdorkoli iz 18. stoletja mogel opazovati pri vsakodnevnih opravilih, bi bil gotovo zelo začuden, ko bi videl električna svetila, vozila, ki se sama premikajo, letala, nebotičnike, radio, televizijo, računalnike... Ob vrsti čudovitih dosežkov znanstvenega in tehničnega napredka se vprašamo, kje je imelo vse svoj začetek. Gotovo v sanjah, željah ljudi. To nas vodi v prepričanje, da je kljub velikemu napredku tehnike delovanje človekove podzavesti še neraziskano. Vsake sanje prinašajo željo, da jih uresničimo. Več energije vložimo vanjo, verjetnejša je uresničitev. Vseeno je, če eni pravijo tej duhovnosti višja sila, pomembno je, da si nikoli ne zamišljamo, da je nekaj nemogoče. Kar se zdi danes neverjetno, utegne biti čez sto let neizpodbitna resnica," je v svojem nagovoru dejal dr. Evgen Dervarič.

Diana Janežič

Spomini, prežeti z nostalgijo

Srečanje sošolcev rudarske
poklicne šole letnik 1964/65

Objemanje in poljubljanje na lica velja bolj za žensko navado, če pa to počnejo med seboj moški, opazovalec ve, da so med njimi spletene močne vezi, da jih vežejo skupni spomini. Takšen prizor se je nudil opazovalcu 23. oktobra pred gostiščem Marije Krušič v Studencih pri Žalcu. Tršati možakarji so si smejoč padali v objeme, se trepljali po ramah in vzklikali od presenečenj, ko so koga prepoznali.

Bili so to maturanti rudarske poklicne šole v sklopu RŠC, ki so končali šolanje v šolskem letu 1964/65. Takrat jih je bilo 60, tokrat jih je prišlo 29. Ko se je polegel prvi vihar pozdravljanja in stiskanja rok med maturanti, nekdanjimi profesorji in drugimi povabljenimi - med njima sta bila tudi direktor Premogovnika Velenje dr. Franc Žerdin in član predsedstva sindikata SPESS Franc Špegel -, so vsi sedli za mize v gostišču in prisluhnili pozdravnim besedam gostov.

V imenu pripravljalnega odbora srečanja jih je pozdravil Anton Vrečko: "Pripeljala nas je želja, da čas ne bi kar tako bežal mimo nas. Od naših šolskih let je minilo 35 let. Kje vse smo hodili, po stopnicah navzgor in navzdol, kaj vse smo doživeli? Ko smo se zdaj spet našli, ugotavljamo, da smo starejši pa tudi, da vseh ni več med nami. Naj bo večer prijeten, obudimo spomine in imejmo se lepo!" jim je zaželel.

V mislih in z minuto tišine so se spomnili petih sošolcev, ki so že pokojni: Franca Leskovška, Franca Melanška, Stanislava Sovinca, Jožeta Slapnika in Janka Žagarja. Pred srečanjem so obiskali njihove svojce in jim izročili priložnostno darilo, rudarsko svetilko.

Prvi med gosti je spregovoril profesor Vinko Šmajš in jih takoj potolažil, da je prišel brez dnevnika in redovalnice. Nato je zbrano družbo v besedah spomnil na šolska leta, na vsakoletne priprave na skok čez kožo, na nepospravljene sobe in strog red v internatu in na nekatere, kot je dejal, "vroče" učne ure. "Bili smo profesorji in učenci, danes pa smo enakovredni, zreli možje, ki imamo mnogo skupnih spominov. Nocoj je priložnost, da jih obudimo," je povedal.

Tudi naslednji govornik dr. Franc Žerdin je z mislimi poromal tri desetletja v preteklost. Nekateri med udeleženci srečanja so bili njegovi inštruktorji v jami in spomnil se je svojih prvih delovnih let in tovarštva, ki je vladalo med rudarji. Poudaril je, da so

generacija, ki je preživela veliko težkih časov: od krize v premogovništvu leta 1967, ko je bilo odpuščenih 600 rudarjev, težkih delovnih razmer predvsem v jami Škale in v severnem krilu, gradnje Velenja, velikih potreb po premogu v 70. letih in velikega zaposlovanja

rudarjev iz cele Jugoslavije, udarniških sobot v jami v 80. letih in nato streznitve ob ekoloških zahtevah in umiritve stanja v drugi polovici 80. let. Vmes je napletel anekdote, ki ne bodo šle v pozabo. "Zdaj ste mnogi že upokojeni ali tik pred tem. Imate izkušnje in modrost. Uporabite ju za zadovoljno življenje v krogu svojih družin in se čim bolj zdravi še dolgo imejte dobro," jim je zaželel.

Franc Špegel je poudaril, da so bili ena prvih generacij, ki se je za rudarski poklic izobraževala in bila med začetniki uvajanja znanja v premogovništvo.

Misli govornikov so spodbudile živahen klepet, ki se je nadaljeval v zgodnje nedeljsko jutro. Ob dobri hrani in izbrani kapljici, dr. Žerdin pa jih je sredi noči presenetil s pravo knapovsko malico, je čas kar prehitro bežal. Ni se utegnil vsak pogovoriti z vsakim in veliko je še bilo zgodb, spominov, ki niso bili povedani. Nikomur ni bilo žal, da je prišel. Žal jim je bilo le, da so se prvič srečali komaj po 35. letih, zato so sklenili, da bodo to napako odslej pogosteje popravljali.

Diana Janežič

Na srečanju maturantov RŠC letnik 1964/65 so bili:

Jože Angeli, Branko Biškop, Milan Čepelnik, Ivan Florjančič, Milan Ferencak, Franc Godec, Franc Grudnik, Alojz Jesenik, Franc Jošt, Srečko Korošec, Emil Kumar, Avgust Lesjak, Stanko Majcen, Ivan Osredkar, Vlado Pavlica, Ivan Praprotnik, Milan Poličnik, Ladislav Rakuša, Slavko Ramšak, Mirko Slodnjak, Ivan Velunšek, Anton Vrečko, Edo Verboten, Miha Voga, Jože Tajnšek, Vlado Teržan, Jure Tovornik, Marjan Turkar, Miro Zakšek in profesorji Vinko Šmajš, Marjan Pistotnik, Ferdo Gorjanc.

1964/65

Vedno nasmejani knap

Rudolf Strmčnik z Graške Gore je tri desetletja svojega življenja preživel v Rudniku lignita Velenje. Vedno nasmejan in pripravljen na šalo je Ruda, s svojimi košatimi brki, znan daleč naokoli, njegov obraz in njegov glas pa lahko zdaj spoznavajo tudi številni obiskovalci premogarskega muzeja na Starem jašku.

V Rudniku lignita Velenje sta bila zaposlena že Rudov ded in oče, pa seveda Ruda, družinsko tradicijo zdaj nadaljuje njegov sin Rudi; kdo ve, morda jo bo tudi vnuk Mitja! Ruda Strmčnik se je zaposlil v velenjskem premogovniku 9. maja 1960, ko je napolnil šestnajst let. Najprej je bil figurant pri jamomerih, ki so merili površje zahodnega dela Šaleške doline. Po sedmih mesecih so ga premestili v kamnolom v Škale, od koder je imel na delo le dober streljaj, saj je bila njegova rojstna hiša v Plešivcu v neposredni bližini kamnoloma.

Skoraj dve leti je opravljal težaška dela v kamnolomu: najprej sta skupaj z očetom nalagala kamenje, po nesreči, ko je očetu nehote vrgel velik kamen na nogo, pa so ga premestili k drobilcu kamenja, kjer je bilo delo še težje. Pravzaprav je to premostitev opravil kar njegov oče, ki mu je po nesreči dejal: "Pob, ti ne boš več delal z menoj," in Ruda se je znašel pri drobilcu. Delo je bilo zares naporno, saj je bil dopoldan normalen "šiht", popoldan se je delalo udarniško, včasih pa je bilo treba drobilec popravljati tudi ponoči. Takoj ko je dopolnil 18 let, se je Ruda odločil za delo v jami. To je bila zanj seveda velika sprememba: prej delo na prostem v vročini, mrazu in vetru, zdaj delo v jami, kjer je bilo vedno toplo, prej delo s kamenjem, zdaj delo s premogom. Ruda se spominja, da je po prihodu v jamo dvigoval in metal v hunte ogromne kose premoga, saj se mu je zdel premog v primerjavi s kamenjem povsem lahek. Velikokrat je od sodelavcev slišal: "Ruda, ti si čisto nor!"

Njegovo prvo delovno mesto v jami je bilo pri "cimer partiji", kjer pa je ostal le tri dni, nato pa so ga

premestili na klasično čelo. 91 etaža F čelo je bilo do leta 1964 njegovo delovno mesto "lauferja". Po odsluženi vojaščini, po dvomesečnem delu v kamnolomu in pri zidarjih, se je vrnil v jamo in osem let delal na pripravah. Delo v velenjskem premogovniku je bilo vse bolj mehanizirano, kljub temu pa je spoznal tudi ročno zasekovanje prog. V teh letih je opravil tečaja za pomočnika kopača in za kopača. Po osmih letih se je za nekaj časa vrnil nazaj na klasično čelo, ko pa so v jami začeli uporabljati samohodno hidravlično podporje firme Dowty, so Ruda ponovno prestavili na novo delovno mesto. Tudi tu se je dobro znašel in kmalu postal prvopisani kopač. Zadnje leto pred upokojitvijo je bil še stikalist, upokojil pa se je 10. marca 1990.

Ruda Strmčnik je bil trdega dela navajen že iz otroških let, zato mu delo v jami nikoli ni bilo pretežko. "Ko sem bil v jami, sem pozabil na dom, ko pa sem iz jame odšel, sem pozabil na jamo," je misel, ki ga je spremljala vseh trideset let. Nekaj časa je hodil na delo s Plešivca, ko pa se je leta 1969 poročil, se je preselil na Graško Goro in odtlej od tu hodil na delo v Velenje. Seveda v tistih letih z Graške Gore še ni vozil avtobus, saj ni bilo niti prave cestne povezave z dolino. Za delo v jutranji izmeni je moral pozimi včasih vstati že ob 2. uri zjutraj; glede na vreme se je odločil za eno izmed poti. Včasih se je z motorjem odpeljal do Dovž ali Mislinje in od tam z avtobusom v Velenje, včasih se je odpeljal v Velunjski graben, včasih pa do Plešivca ali Škal in od tam na rudnik. "Vse poti vodijo v Rim," je rekel, ki ga je Ruda preuredil v "Vse poti vodijo na šaht."

Ne glede na uro odhoda na delo je še pred njim vstala njegova žena Tončka in mu pripravila zajtrk, ki je bil ponavadi zelo obilen: golaž, pečenka ali kranjska klobasa pa liter jabolčnika in čaj z žganjem in šele nato se je Ruda odpravil na dolgo pot. Na delo je zamudil le enkrat; ko so v osemdesetih letih prvič prestavili uro, je namreč zaspal in tisti dan sploh ni odšel na delo. Vsa leta je trdo delal tudi na manjši kmetiji, a kot sam pravi, se to pri njegovem "šihtu" ni nikoli poznalo.

Let, ko je hodil na delo v jamo, se rad spominja, od vsega pa so mu najbolj ostale v spominu številne anekdote iz knapovskega življenja. Nekoč mu je na nogo padel velik kos premoga, zato ga je nadzornik (štajger) za teden dni prestavil na lažje delo k stikalu. Že naslednje jutro je k stikalu

prišel nadzornik Martin Ribar in mu rekel: "Ruda, hitro se nekaj zlaži, pa boš lahko šel ob dvanajstih domov." "Ne bom se ti zlagal, ker nimam časa, saj sta bila pravkar pri meni inženir Grašič in inženir Oblak, ki sta mi naročila, da naj ves premog zmečem na trak in okoli stikala vse počistim," mu je odgovoril Ruda in hitel metati premog na trak. Nadzornik se je obrnil in po drugi strani stekel proti čelu, da bi bil tam prej kot oba inženirja. Čez nekaj časa se je "štajger" z dolgim nosom in z listkom v roki vrnil k stikalu in le kratko rekel: "Ruda pojdi domov!"

Ruda Strmčnik pa v življenju ni bil le knap, saj so ga že od nekdaj privlačile stare obrti in znanja naših prednikov. Poleg vsega je Ruda tudi odličen amaterski gledališki igralec in skozi njegove vloge so se zvrstila domala vsa znanja in veščine naših prednikov in še kaj.

Ruda Strmčnik kuha oglje, cepi šikle in z njimi pokriva strehe, dela snope, grablje, vedra, je mesar, natak, železničarski sprevodnik, lajnar, Miklavž itd. Ko smo v velenjskem muzeju iskali starega knapa, ki bi sodeloval pri postavljanju nove zbirke slovenskega premogovništva v velenjski jami oziroma pri snemanju filma in zvočnih zapisov, je Ruda z velikim veseljem priskočil na pomoč in danes ga lahko številni obiskovalci tega muzeja vidijo na video filmu in vsepovsod po jami slišijo njegov glas in njegov tako prepoznaven smeh. Tako kot večina nekdanjih knapov tudi Ruda Strmčnik ni izjema, ko pravi: "Če bi bil še enkrat mlad, bi bil še enkrat knap!"

Na koncu najinega pogovora pa je Ruda še pristavil: "Vsem vodilnim velenjskega premogovnika, pa seveda vsem knapom in vsem ostalim delavcem, želim v prihodnje vse lepo. Dobro želje ne veljajo le za leto 2000, temveč še za vrsto, vrsto let naprej. Srečno!"

Damijan Kljajič

Tekmovanje v odbojki

Ligaška tekmovanja ekip v odbojki se bodo odvijala ob torkih v telovadnici osnovne šole Šalek. Tekmuje osem ekip.

1. krog - 4. januarja 2000

Strokovne službe : Prakt. izobraž. ob 17.00
Klasirnica : Zračenje ob 17.30
ESD : Priprave ob 18.00
Jama Preloge je prosta.

2. krog - 11. januarja

Zračenje : ESD ob 17.00
Prakt. izobraž. : Klasirnica ob 17.30
Jama Preloge : Strokovne službe ob 18.00
Priprave so proste.

3. krog - 18. januarja

Klasirnica : Jama Preloge ob 17.00
ESD : Prakt. izobraž. ob 17.30
Priprave : Zračenje ob 18.00
Strokovne službe so proste.

4. krog - 25. januarja

Prakt. izobraž.: Priprave ob 17.00
Jama Preloge : ESD ob 17.30
Strokovne službe : Klasirnica ob 18.00
Zračenje je prosto.

5. krog - 1. februarja

ESD : Strokovne službe ob 17.00
Priprave : Jama Preloge ob 17.30
Zračenje : Prakt. izobraž. ob 18.00
Klasirnica je prosta.

6. krog - 8. februarja

Jama Preloge : Zračenje ob 17.00
Strokovne službe : Priprave ob 17.30
Klasirnica : ESD ob 18.00
Praktično izobraževanje je prosto.

7. krog - 15. februarja

Priprave : Klasirnica ob 17.00
Zračenje : Strokovne službe ob 17.30
Prakt. izobraž. : Jama Preloge ob 18.00
ESD je prosta.

Streljanje z zračno puško

V prostorih strelske družine Mrož je bilo 17. novembra prvenstvo podjetja v streljanju z zračno puško. Sodelovalo je 8 moških ekip in 2 ženski ekipi.

Pri moških je zmagala ekipa Priprav, zadela je 635 krogov. Drugi so bili strelci Elektrostrojne dejavnosti s 573. krogi in tretji strelci Klasirnice, ki so zadeli 563 krogov. Do osmega mesta so se razvrstile ekipe Praktičnega izobraževanja (547 krogov), Strokovnih služb (531), HTZ (516), Zračenja (497) in Jame Škale (415).

Pri ženskih ekipah je bila prva ekipa Strokovnih služb, zadela je 518 krogov, druga pa ekipa HTZ z 283. krogi.

Pri posameznikih je najbolje zadel Tomo Sušec iz Elektrostrojne dejavnosti; zadel je 173 krogov. Drugi je bil Mirko Junačko iz Priprav s krogom manj in tretji Robert Borovnik iz Elektrostrojne dejavnosti, zadel je 163 krogov. Na četrtem mestu sta bila s 156. krogi Jože Satler in Jože Detlbach iz Priprav.

Pri ženskah je zmagala Diana Janežič iz Strokovnih služb, ki je zadela 153 krogov, druga je bila Darja Kelher iz HTZ s 148. krogi in tretja Žanja Kamenšek iz HTZ, ki je zadela 135 krogov.

Kegljanje

22. in 25. oktobra je v kegljišču TE Šoštanj potekalo ekipno in posamično kegljaško prvenstvo podjetja. Sodelovalo je 8 moških ekip in dve ženski.

Pri moških ekipah so zmagali kegljači iz Klasirnice, ki so podrla 1502 keglja. Druga je bila ekipa Priprav, podrla je 1496 kegljev in tretja ekipa Strokovnih služb, ki je podrla 1390 kegljev. Do osmega mesta so se razvrstile ekipe Zračenja, Praktičnega izobraževanja, jame Preloge, HTZ in Jame Škale. Pri ženskah je zmagala ekipa Strokovnih služb, ki je podrla 381 kegljev, druga je bila ekipa HTZ s 193. podrtimi keglji.

Pri posameznikih je najbolje kegljal Franc Kramer iz HTZ, podrl je 418 kegljev. Po 410 kegljev sta podrla Emil Virant in Mile Matič in si razdelila drugo mesto. Četrto mesto sta si razdelila Janko Špindler in Vejsil Fatič, podrla sta vsak po 408 kegljev. Pri ženskah je bila najboljša Renata Zupančič, ki je podrla 145 kegljev, druga je bila Diana Janežič s 134. podrtimi keglji, tretje mesto sta si delili Darja Kelher in Jožica Peterlin,

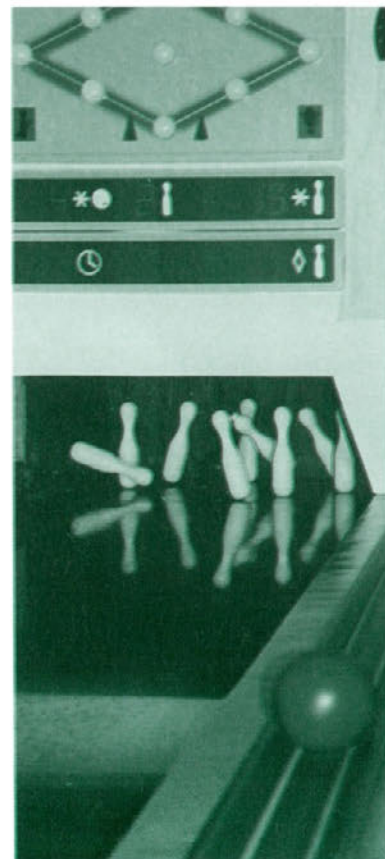
Rokomet

Rokometaši podjetja, zbrani v osmih ekipah, so v telovadnici OŠ Šalek med 5. oktobrom in 30. novembrom odigrali prvenstvo podjetja v rokometu za leto 1999. Zaradi dveh preloženih krogov so imeli kar nekaj težav z udeležbo ekip, a so prvenstvo le pripeljali do konca.

Uvrstitve: 1. Jama Preloge, 2. Jamski transport, 3. Strokovne službe, 4. Zračenje, 5. Priprave, 6. Elektrostrojna dejavnost, 7. HTZ, 8. Klasirnica.

Namizni tenis

V torek, 9. novembra, so se v Rdeči dvorani na prvenstvu podjetja pomerili igralci namiznega tenisa. Sodelovalo je sedem ekip, ki so se na lestvici razvrstile takole: zmagala je ekipa Zračenja, drugi so bili igralci namiznega tenisa iz Klasirnice in tretji iz Jamskega transporta. Do sedmega mesta je bil vrstni red tak: Priprave, HTZ, Praktično izobraževanje in Elektrostrojna dejavnost.

Za nogometaši v državnem prvenstvu je prvi polčas sezone 1999/2000.

4. mesto, 27 točk

Čeprav bo evropsko nogometno prvenstvo šele prihodnje leto, bo Slovincem ostalo tudi leto 1999 v nogometnem spominu kot zgodovinsko. Da je najpomembnejša postranska stvar v Sloveniji postala nepostranska, so v prvi vrsti poskrbeli nogometaši Maribora Teatanica (v evropskem tekmovanju) in Pivovarne Laško (v slovenskem tekmovanju). Tudi Velenjčani niso bili od muh. Če odmislimo prvo mesto Mariborčanov, kamor so se dobesedno vkoreninili od začetka državnega prvenstva do prvega polčasa in bili razred zase, so bili Rudarjevi nogometaši dolgo časa vodilni pred ostalimi klubi.

Brane Oblak

Nogometni prvi polčas sezone 1999/2000 se je končal konec novembra, preden so se iztekli vsi načrtovani krogi, saj je zima prišla prezgodaj. Tako so nogometaši z decembrom pričeli zmanjševati formo in odšli v drugi polovici decembra na zaslužni počitek. Tudi nogometaši NK Rudar. Jesensko sezono so sklenili na 4. mestu, zbrali so 27 točk in bili zadovoljni.

"Zame je četrto mesto dober rezultat," je dejal trener **Brane Oblak**, "posebej če upoštevam, da smo v prejšnji sezoni izgubili precej dobrih igralcev in da dobili nismo tako kakovostnih, razen Jermaniša, Oblaka in Gajserja. Jermaniš je kljub poškodbi zadnja dva meseca igral in si zasluži vse čestitke. V jesenskem delu prvenstva smo izgubili osem točk, s čemer ne morem biti zadovoljen. Nekaj smo za to krivi mi, veliko krivic pa so nam storili tudi sodniki. Nekaj že skoraj dobljenih tekem smo zaradi njihovih odločitev izgubili, niso nam priznali nekaj zadetkov, priznanih ni bilo vsaj osem enajstmetrovk."

Tudi uprava NK Rudar je s četrtnim mestom zadovoljna in njen predsednik **Zdenko Lah** pravi: "Pri komentiranju uvrstitve Rudarja moramo upoštevati naše možnosti in danosti. To so predvsem finančne možnosti, kakovost moštva, razmere za delo nogometašev. Zadovoljni pa smo, ker naše četrto mesto kaže, da smo z vsemi ekipami pod vrhom, z izjemo Maribora Pivovarne Laško, enakovredni, izenačeni."

Ob tem Zdenko Lah meni, da je moštvo sposobno višje uvrstitve, tudi drugega

mesta. Bo pa treba za to okrepiti ekipo še s kakšnim igralcem, a pri tem na mlajše selekcije vsaj to leto še ne morejo računati.

Spomladanski del prvenstva bo zelo naporen. Začel se bo 28. februarja. Rudar bo v prvem krogu gostoval pri Korotanu in to bo še preložena tekma zadnjega jesenskega kroga. Prvenstvo mora biti končano do sredine maja, saj se junija začne evropsko nogometno prvenstvo. Zato bodo nogometaši tekme spomladanskega dela prvenstva igrali ob nedeljah in sredah, poškodbe in izključitve igralcev zaradi dobljenih kartonov pa bodo še toliko bolj nezaželene.

"Tudi zato bodo potrebne okrepitev moštva; želim, da bi pridobili tri ali štiri kvalitetne igralce," pravi Brane Oblak in dodaja: "Moji cilji v spomladanskem delu prvenstva so jasni: biti Mariboru za petami, zadržati ekipo, ki je igrala dosedaj in jo okrepiti z nekaj igralci ter pridobiti več gledalcev na tribune."

Slednje bo tudi med osnovnimi cilji uprave. Zdenko Lah meni: "Brez gledalcev si atraktivnejšega nogometa ne znam predstavljati. Lepa je bila tekma z Mariborom Pivovarno Laško, kjer je bilo tudi v Velenju pravo nogometno vzdušje. V upravi si želimo, da bi nogomet živel z Velenjem in Velenje z njim."

Že jeseni smo začeli s promocijo nogometa: v programu VTV so lahko gledalci vsak torek gledali posnetek aktualne tekme. Pocenili smo vstopnice in omogočili brezplačni vstop ženskam in otrokom do 15. leta starosti. Zdaj bomo izdali še bilten, plakate, redno bomo obveščali meščane o nogometnih srečanjih. Ob koncu prvenstva bomo žrebali vstopnice za glavno nagrado, avtomobil. Žrebali bomo imetnike sezonskih vstopnic in tiste gledalce, ki bodo predložili vse vstopnice za tekme na domačem igrišču v spomladanskem delu prvenstva."

Leto 2000 bo leto slovenskega nogometa. V NK Rudar si želijo, da bi bilo tudi velenjskega.

Diana Janežič

Prvi polčas prvenstva in NK Rudar v številkah

Gledalci: skupaj 97.100, na tekmo le 1011 (rekordna sezona je bila 1996/97, ki je jeseni privabila v povprečju 1792 gledalcev na tekmo); NK Rudar na tekmo 1000 gledalcev, lani 1038.

Strelci: v 16. krogih 296 golov (lani 271) ali povprečno 3,08 na tekmo; NK Rudar 24 golov, 1,5 na tekmo.

Kartoni: rdečih 37, rumenih 497; NK Rudar 2 rdeča, 45 rumenih.

Enajstmetrovke: dosojenih 26, 20 zadetkov; NK Rudar ni streljal nobene enajstmetrovke (!)

Točke: NK Rudar 14 doma, skupaj 27.

Vir: časopis DELO

Enkrat bomo prišli tudi do tja

Razmišljanje o najpomembnejši postranski stvari na svetu

Najbrž je minilo od začetkov slovenske nogometne suverenosti premalo časa, da bi takšna "nenogometna" nacija, kot smo bili na začetku devetdesetih Slovenci, lahko dosegla kaj več od tega, kar je videti na naših nogometnih igriščih in v mednarodnih primerjavah reprezentance ter klubov.

Slovenija je nekdam imela le enega prvoličnega brez velikih uspehov in peščico vrhunskih nogometašev, ki so se po ključku nogometne abecede hitro znašli v klubih takratne Jugoslavije in tujine, blišč njihove slave pa še zdaleč ni bil primerljiv z npr. smučarji. Nogomet je krasila avreola manjvrednosti, nepoštenosti, črnih fondov, označen je bil kot igra, ki je namenjena za preživljanje prostega časa "južnjakov" in za dober zaslužek različnih mafijskih šefov.

Slovenska nogometna liga je hkrati z osamosvojitvijo prinesla tudi boleče soočenje s kvaliteto, organiziranostjo in infrastrukturo evropskega nogometa. Najboljši slovenski klubi, ki so imeli priložnost izpasti že v prvem krogu kvalifikacij, so hitro spoznali pravilo prvega na vasi in zadnjega v mestu. In morala je miniti ta vmesna faza iskanja rešitev približevanja evropskemu nogometu, dokler se niso na novo organizirali v klubih, dokler ni odrasel rod nogometašev, ki drugače igra in drugače razmišlja o nogometu, dokler niso slovenske reprezentance zaupali drugemu selektorju in dokler nismo imeli tudi nekaj sreče v žrebu za kvalifikacije na evropsko prvenstvo.

Saj je razumljivo, da vrednost nogometu v posamezni državi da šele primerjava na evropskem ali svetovnem prvenstvu. Ne sedijo zaman predsedniki, kralji in drugi pomembneži v častnih ložah na vseh pomembnih tekmah, kajti takrat bitke, ki bi lahko potekale pri Borodinu, Waterlooju, ob Soči ali Verdunu potekajo na travnatem igrišču in vsi si hudičevo močno želijo zmagati, ker so zmagovalci heroji in junaki, poražence pa ljudje hitro pozabimo.

Na klubski ravni je slava še hitreje minljiva in navijači ter uprave klubov se tega dobro zavedajo. Zato pa je enkrat v zgodovini vsakega kluba potreben en nepozaben uspeh, en nepozaben sponzor, potrebna je ena nepozabna generacija nogometašev, nepozabni zvezdniki, nepozaben predsednik kluba in nepozaben trener, da se lahko

vsi spomnijo mita o nepremagljivosti kluba in sanjarijo o prihodnjih velikih zmagah.

V več kot petdesetletni zgodovini NK Rudar še ni bilo zmage mitoloških razsežnosti, zato bo treba velenjski nogometni mit šele ustvariti. Če je bila osvojitev nogometnega pokala Slovenije konec začetka, bo mit popoln, ko bo Rudar slovenski prvak in udeleženec evropske lige. Do takrat pa se bomo na stadionu ob jezeru videvali na običajnih tekmah in vsakič upali na zmago, na naš nogometni uspeh.

Peter Pušnik

foto VOS

12. decembra smo v Velenju gostili 6. Spar evropsko prvenstvo v krosu

Zapisani v atletsko zgodovino

“Verjetno se organizatorji ne bomo mogli osebno zahvaliti vsem, ki so pomagali pripraviti in izvesti 6. Spar evropsko prvenstvo v krosu. Zato vzemite ta zapis kot zahvalo vsem, ki ste kakorkoli sodelovali in pomagali, da smo opravili veliko delo in zanj poželi same pohvalne besede. Tudi delegati evropske zveze so nam naročili, naj se zahvalimo vsem sodelujočim za izvrstno opravljeno delo,“ je ob koncu prvenstva dejal njegov direktor in predsednik Atletskega kluba Velenje mag. Marjan Hudej.

6. SPAR evropsko prvenstvo v krosu

Ni mačji kašelj pripraviti tekmovanje na nivoju evropskega prvenstva. A prav s tem smo se v Velenju spopadli. Organizirali smo 6. Spar evropsko prvenstvo v krosu, in to po ocenah udeležencev - tekmovalcev in njihovih trenerjev, funkcionarjev evropske in svetovne atletske zveze, športnih delavcev, novinarjev in gledalcev - uspešno.

Evropa je spoznavala Velenje

Velenje in Slovenija sta bila v nedeljo dve uri v neposrednem prenosu 12 evropskih držav, prek programa Eurosport pa v reportaži v ponedeljek v vseh državah. Morda ste bili v nedeljo, 12. decembra, na progi ob Škalskem jezeru med gledalci in organizacijski odbor vam je hvaležen, saj si je zelo prizadeval, da bi si tekmovanje ogledalo čim več ljudi. Bilo jih je okoli 4000, kar je zelo veliko, saj vemo, da se gledanost tekem v krosu ne more primerjati z drugimi, bolj “privlačnimi” športi. Tudi zato so bili s športnim dnevom k ogledu povabljeni vsi velenjski osnovno- in srednješolci. S tem so organizatorji želeli popularizirati tek v naravi, predstaviti progo ob Škalskem jezeru in navsezadnje je

šlo tudi za ugled in predstavitev mesta Velenje.

Je pa kros očitno v Evropi privlačen za tekmovalce, saj jih je v Velenje prišlo rekordno veliko - 342 iz 29 držav, kar je največ dosedaj. Brez dvoma smo jim pripravili prijazen sprejem - otvoritvena slovesnost na Titovem trgu v soboto zvečer z ognjemetom je bila v slogu evropskih prvenstev - in primerne tekmovalne razmere. Osem držav je na tekmovanju osvojilo medalje, evropski naslovi najboljših tekačev in tekačic v krosu pa so šli v tri: dvakrat na Portugalsko (pri mladinkah in članih), v Švico (pri članicah) ter v Belgijo (pri mladincih).

foto: Vasja Jerčič

Velik izziv in čast

Rezultati in medalje so šle v zgodovino, prav tako pa se je v atletsko zgodovino zapisalo tudi Velenje kot organizator 6. evropskega prvenstva. Pred Slovenijo sta bili prvi dve prvenstvi v Veliki Britaniji, nato v Belgiji, pa na Portugalskem in lani v Italiji. "Prvič smo se odločili podeliti organizacijo prvenstva manjši državi, a ni nam žal, ker že vidimo, da ste dobri organizatorji," je na novinarski konferenci pred začetkom tekmovanja dejal predsednik Evropske atletske zveze **Hansjörg Wirtz** in dodal: "Kros ima v Evropi veliko privržencev, kar na eni strani potrjuje številčna udeležba tudi na letošnjem evropskem prvenstvu tekačev in tekačic v mladinskih kategorijah. Tako je tudi prav, saj so ti tekači osnova za članske kategorije. Na drugi strani pa so tekmovanja v krosu že sestavni deli načrtovanih prireditvev v nacionalnih atletskih zvezah in so enakovredni drugim atletskim tekmovanjem."

Predsednik organizacijskega odbora prvenstva je bil **dr. Franc Žerdin**, ki je poudaril, da je dodelitev tega prvenstva Sloveniji in Velenju velik izziv in čast. "Projekt so podprli: deset največjih slovenskih podjetij, državno vodstvo in občina Velenje. Na spremljajočih prireditvah prvenstva smo skušali vsem obiskovalcem predstaviti naš kraj in okolico, Slovenijo, naše običaje in način življenja. Na prireditvah so nastopili domači umetniki: ansambli, šaleška folklorna skupina Koleda, akrobatska skupina

Flip iz Pirana, Šaleški akademski pevski zbor, glasbeniki Glasbene šole Velenje, Pihalni orkester Premogovnika Velenje in drugi.

Organizacijo evropskega prvenstva smo izkoristili tudi za promocijo Velenja in Slovenije. Velenje je industrijsko mesto in prav zato smo želeli pokazati, da smo na površinah, ki so bile poškodovane zaradi odkopavanja premoga, uredili prijazno okolje in pravi športni park. Prepričan sem, da so se evropski tekači in tekačice v tem športnem parku dobro počutili."

Blatni tek do medalj

Kdo je najbolje zmozel preteči zahtevno in blatno progo? Slovenski tekmovalci pač ne. "Na tekmovanju se je očitno pokazalo, koliko se je treba pripravljati, če želiš biti v ospredju ali celo priteči do medalje," je slovenske nastope komentiral **mag. Marjan Hudej**. "Naši tekmovalci so pogoreli in strokovni štabi posameznih atletskih klubov bodo morali še veliko delati, da bodo tekači bolje pripravljeni. Na drugi strani pa 12. ekipno mesto niti ni tako slabo. Žal pa med 21 reprezentanti nimamo vsaj enega, ki bi se lahko kosal za uvrstitev bolj pri vrhu. Boštjan Buč, na primer, je še teden dni pred tekmovanjem pretekel to progo 24 sekund hitreje kot zmagovalec, Belgijec Janssens. Tudi Sonja Roman bi morala vsekakor teči bolj v ospredju, saj je tako znala na prejšnjih evropskih prvenstvih, letos pa je odstopila."

Zanje in za vse evropske tekače v krosu bo nova priložnost prihodnje leto, decembra v Malmöju na Švedskem, kjer bo 7. evropsko prvenstvo v krosu.

Diana Janežič

Rezultati

Člani (9750 m): 1. Guerra, 2. Henriques (oba Por), 3. Brown (VB); 52. Čeh, 56. Tomič, 60. Kejžar, 63. Salamun, 64. Kosmač, 65. Kotnik.

Članice (4950 m): 1. Weyeran (Švi), 2. Constantina (Rom), 3. Jevtić (Jug); 47. Vivod, 51. Zupanc, 56. Živko, Roman in Zajfrid odstopili.

Mladinci (6650 m): 1. Janssens (Bel), 2. Eraud (Fra), 3. Inkilainen (Fin); 62. Gorenc, 81. Veber, 82. Buč, 88. Špes, Laurenčak odstopil.

Mladinke (3350 m): 1. Monteiro (Por), 2. Spring (Švi), 3. Moutsinga (Rom); 64. Oset, 73. Hojs, 77. Šimic, Arzenšek odstopila.

Ekipni rezultati

Člani: 1. Velika Britanija, 2. Portugalska, 3. Francija, 13. Slovenija,

članice: 1. Francija, 2. Romunija, 3. Portugalska, 12. Slovenija,

mladinci: 1. Velika Britanija, 2. Francija, 3. Irska, 25. Slovenija,

mladinke: 1. Turčija, 2. Portugalska, 3. Belgija, 18. Slovenija.

Ko se leto izteka

Kaj bi se oziral nazaj, ko je čar življenja v prihodnosti. In vendar so sladke misli na prehojeno pot. Pot, ki je nemalokrat posuta z žulji in začinjena z znojem naših teles. Vsi doseženi cilji ostajajo za nami kot kresničke v noči, ki nikoli ne ugasnejo. Lepo je obujati spomine na nekaj, kar ti je pri srcu, kar nosiš v sebi. Če pa hočeš imeti polno srce, moraš iti z nami.

V tem letu, ki se izteka, smo prehodili lep kos naše domovine. Januarja smo bili na Radojču, Osankarici in Uršlji gori, februarja smo šli Zdravju nasproti. Marca smo prehodili del Šaleške planinske poti in s tem pričeli obhajati 25. letnico te poti. Isti mesec smo se povzpeli na Raduho. Del Evropske peš poti, od Radelj do Dovž, je prehodilo 35 planincev. Severovzhodni del naše domovine, Pomurje, smo obiskali aprila. Malo za tem pa smo stopili na sporno (meddržavno) točko, Trdinov vrh.

Na kočevskem smo bili maja. Sprehodili smo se po obronkih kočevskih gozdov. Prečudoviti so pogledi z vrha skalnih pre-

padnih robov nad Kolpo, Čabranko in Belico. Junija so bosonogi oblegali Goro Oljko. V Karavankah smo obiskali Dovško babo in Golico. Visokogorje ima svoj čar. Ko si enkrat na Rjavini in za tem preplezaš Vrbanove špice, občutiš polnost življenja. Takrat spoznaš, da živiš, da si dober. Tako smo čutili že julija.

Prišel je september, dolgo pričakovana tura na Sicilijo in Etno. Uspelo je. Čutili smo hlape iz notranjost zemlje, občudovali kraje, poskušali sicilijansko vino in jedli makarone. Posebno lepo se je podati v neznano. To se nam je zgodilo v oktobru. Pelješ se, hodiš in ves čas ugibaš, kam gremo. Vmes rešuješ postavljeno uganko, kje je naš cilj? Tokrat je bila Prlekija. Novembra smo sklenili Šaleško planinsko pot. Še Štefanov pohod, in že smo na koncu leta, na pragu novega tisočletja in novih doživetij.

In kako naprej?

V tej številki Rudarja vam predstavljamo program izletov za leto 2000. Pri načrtovanju izletov smo mislili na letne čase, udeležence izletov, atraktivnost, drugačnost in varnost. Prav varnosti v gorah bomo posvečali veliko pozornost. Pomagali smo našim planincem pri nabavi varovalne opreme.

Zato pričakujemo, da jo bodo tudi uporabljali. Skupaj s Planinskim društvom Velenje bomo organizirali planinsko šolo za odrasle. Gre za navajanje uporabe varovalne opreme. Še naprej se bomo oglašali v našem glasilu, Rudarju. Pisali bomo o izletih, doživetjih in problematiki pohodništva.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem tistim, ki so nam pomagali pri izvedbi naših načrtov in jim želimo, da se tudi njihovi načrti uresničijo. Da smo uspešno realizirali vse naše izlete, se moramo zahvaliti vsem planinskim vodnikom in udeležencem izletov. Vsem želimo veliko delovnih uspehov in osebne sreče. Vsem, ki zahajajo v hribe, pa veliko užitek in varen korak. **SREČNO V LETU 2000!**

Husein Djuherič-Miha, predsednik planinske sekcije

Članarina

V skladu s Pravilnikom o izkaznici člana PD in vrstah članarine v planinski organizaciji, je Upravni odbor PZS, sprejel sklep o članarini za leto 2000. Vsi člani (A, B in C) imajo poleg pravic, ki jih določata statut PZS in pravila društva, še naslednje materialne ugodnosti:

- popusti v planinskih kočah, kot jih določa Pravilnik o upravljanju planinskih postojank,
- nezgodno zavarovanje za primer smrti ali invalidnosti,
- dodatne popuste za osebe, ki plačajo A članarino.
- Novosti:
- A članarina vključuje tudi naročnino za Planinski vestnik (letna naročnina na PV je 4.500 SIT),
- B član, starejši od 70 let ima 50% popusta,
- če so vsi člani družine člani PD, imajo otroci 50% popusta.

Po sklepu Upravnega odbora PD Velenje je članarina za leto 2000:

A član 6000,00 SIT (nujna za obiske gora v tujini),

B član 1.500,00 SIT,

C član 400,00 SIT (osnovnošolci),
600,00 SIT (srednješolci).

S kolesom prek Vietnam

Naš sodelavec Boštjan Omerza, ki je zaposlen v arhivu podjetja, bo dva meseca na drugem koncu sveta. 6. decembra je odpotoval v Vietnam, v njegovi prtljagi pa je bilo tudi gorsko kolo. Do 15. februarja 2000 bo poskušal prekolesariti 3.000 kilometrov dolgo pot med nekdanjo in sedanjo prestolnico Vietnam.

Začetek in konec njegove poti bo v glavnem mestu Ho Chi Minh City (Saigon) na jugu države; najprej bo obiskal najjužnejši otok Phu Quoc na meji s Kambodžo, nato se bo odpravil proti Saigonu in naprej ob vzhodni obali mimo nekdanje demarkacijske točke med severnim in južnim Vietnamom (Danang) do Hanoja in nacionalnega parka s tisočeriimi otoki Cat Ba v Tonkiškem zalivu. Od tod se bo z vlakom vrnil v Saigon.

Boštjan je član Mladinskega aternativnega društva Mislinja, mladega društva, ki se je registriralo maja letos. Osnovna dejavnost društva je organiziranje kakovostnega preživljanja prostega časa odraslih in otrok. Zato organizira mladinske delavnice, tabore, športne prireditve, predvsem kolesarjenja, pohodništvo, bivakiranja, nadalje seznanja člane s kulturno dediščino in bivalnim okoljem ter jih spodbuja k zdravemu življenju v sožitju z naravo. Društvo šteje precej članov, ki se ukvarjajo tudi z borilnimi veščinami, planarijo in kolesarijo in med idejami, ki se jim porajajo, je bila tudi ideja za kolesarjenje prek Vietnam.

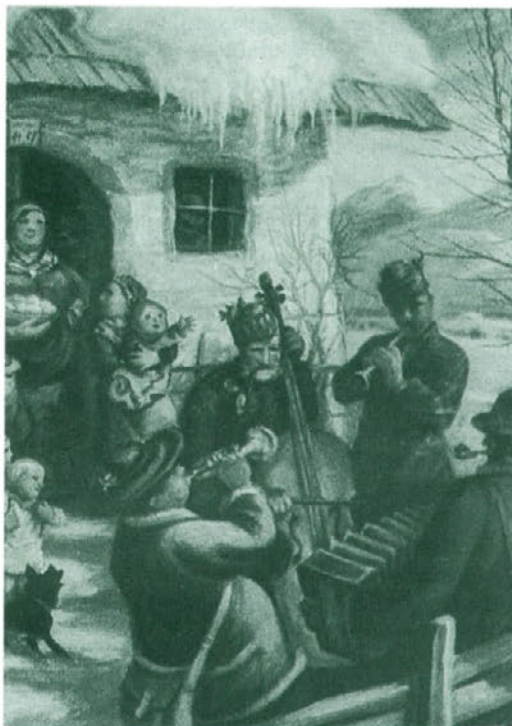
Boštjanu so pri realizaciji ideje pomagali: Gorko, ČIVPP, HTZ, Ciklo-sport, Fotostudio Center in Foto Zoom.

Želimo mu varno pot in srečno vrnitev!

PROGRAM IZLETOV PLANINSKE SEKCIJE PREGOVIKNIKA ZA LETO 2000

Datum /ura	Smer izleta in težavnost	Višina	Organizacija / vodenje
8.1./18.00	21.pohod po »Poti Cankarjevega bataljona« / Z - nočni pohod 10 -12 ur	890	Franc Maršnjak, Marjana Borovnik
15.1./8.00	Zdravju nasproti – Gora Oljka / L - po Šaleški poti		Primož Strniša, Zinka Ribič
26.2./7.00	Šaleška pot / L		Primož Strniša, Milan Okorn
25.3./6.00	Evropska peš pot – E6 / L	800	Marjana Borovnik, Karlo Žibret
9.4./6.00	Goričko / L	400	Husein Djuherič, Marjana Borovnik
27.4./6.00	Toš – Grmada / L	1021	Milan Okorn, Zinka Ribič
21.5./5.00	Kočevsko / L		Husein Djuherič, Karlo Žibret
10.6./8.00	Gora Oljka – Pohod bosih / L		Milan Okorn, Tone Štih
24-25.6./5.00	Grant – Rodica – Črna prst – Soriška planina / Z		Marjana Borovnik, Zinka Ribič, Jana Jelenko
22.-23.7./5.00	Veliko Špičje / ZZ	2300	Franc Maršnjak, Marijan Lipičnik
9.9.	Korzika / Z		Husein Djuherič, Franc Maršnjak, Marjana Borovnik, Vera Debenjak
30.9./7.00	Kamorkoli / L		Toni Žižmond
14.10./6.00	Olimje - Virštanj / L		Marjana Borovnik, Zinka Ribič
18.11./6.00	Šaleška pot / L		Primož Strniša , Toni Žižmond
26.12./7.00	9. Štefanov pohod / L	1108	Primož Strniša, Husein Djuherič

Srečno novo leto!

Kolikim ljudem ste te dni segli v roko in jim izrekli gornji stavek? Koliko ljudi je to zaželelo vam? Kaj pa je sreča? Znete biti srečni? Oh, ste zamahnili roko, v teh časih je pa težko biti srečen. Da, če pod srečo pojmuje veliko denarja, velik avto, če vas muči zavist, ker to imajo pri sosedih, če vsak dan pomislite najprej na to, kako ste nesrečni in kaj vse vas muči.

Srečo največkrat povezujemo z velikimi, izjemnimi dogodki v življenju, medtem pa sreča tiho hodi okoli nas in mimo nas. Ste kdaj pomislili, da bi napisali na list deset stvari, ki bi vas osrečile, pa naj so velike ali majhne, mogoče ali nemogoče. Poskusite jih uresničiti in naučite se ceniti lepe, drobne reči, ki jih sicer imate za samoumevne, na primer poljub otroka, lep dan, prijazen nasmeh prodajalke, pohvalo sodelavca, branje dobre knjige... Ali morda ni sreča tudi to, da živite prav tukaj, v miru in svobodi, da imate delo, da imate to, kar imate... "Velika sreča je imeti vse, kar si želiš. Še večja pa je, če si

želiš le tisto, kar imaš," je zapisal nemški pisatelj.

Za srečnega velja tisti, ki je v sozvočju s seboj. /G. Hegel/

Samozavestni ljudje imajo več možnosti, da so srečni. Tudi ko niste samozavestni, ko vas je strah, ste negotovi, se obnašajte, kakor da veste, kaj vam je storiti, zaupajte vase in videli boste, da boste samozavestni tudi postali. Kadar ste polni upanja, zaupanja in smeha, v možganih sprožate mehanizem, ki spodbuja občutek sreče.

Bolj kot denar potrebuješ ljubezen. Ljubezen pa je kupna moč sreče. /Bosmans/

Vzemite si čas za prijatelje in partnerja. Poslušajte jih, se z njimi pogovarjajte, smejte in jih poskušajte razumeti. Ljudje, ki imajo veliko dobrih prijateljev, so srečnejši od tistih, ki imajo le znance. Med prijatelji izbirajte tudi ljudi, ki so drugačni od vas, ki drugače

razmišljajo in imajo drugačne izkušnje v življenju. Od njih se boste veliko naučili in spoznali nove plati življenja.

Imeti srečo pomeni tudi - ne imeti nesreče. Na to tako pogosto pozabljam.

Kadar nas kaj prizadene, smo nagnjeni k žalovanju in samopomilovanju. Po dežju pa zmeraj posije sonce in tako je tudi v življenju. Ne more prav vse biti nenehno

rožnato, tudi takrat ne, ko se imamo v življenju zares lepo. Izkoristite slabe stvari, slaba doživetja in žalostne dogodke za nauk, kako živeti drugače. Zaposlite se s prijetnimi dejavnostmi in povežite se s prijatelji. Zavedajte se, da večina ljudi le včasih doživlja trenutke čiste sreče, vendar pa lahko vsak med nami spremeni svoje življenje tako, da postanejo ti trenutki pogostejši in daljši.

Naslednja stopnja pridevnika "zdrav" je "srečen". /G. Uhlenbruck/

V teh dneh drug drugemu želimo največ zdravja. In zdrav duh in telo sta že dva pogoja za srečno življenje. Ali vsaj za dobro počutje, če se vam sreča ob vseh obveznostih in skrbeh, ki jih imate, zdi preveč nedosegljiv pojem. Človek, ki se slabo počuti, ki je bolan, je depresiven. Zato se potrudite zdravo jesti in veliko gibati. Hodite, plavajte, tecite, kolesarite, globoko dihaite, ukvarjajte s kakršno koli telesno dejavnostjo, ki jo imate radi. Kakorkoli, najslabše je, če sedete in tuhtate, kako ste nesrečni. Samo od sebe ne bo minilo.

Sreča je v preprostosti. Večina ljudi je tako redko srečna, ker je njihovo življenje prezapleteno. /R. von Delius/

Travma današnjega časa in načina življenja: hiter tempo. Ne mislite, da ga ne morete ustaviti. Res je, da je veliko naših dejavnosti pogojenih s tempom skupine, z delom, ki ga opravljamo, toda vsak človek ima vsaj nekaj časa vsak dan, s katerim lahko upravlja sam. Vsaj takrat ne hitite. Zakaj menite, da morate tako hiteti domov? Čas, ki ga tako ali tako morate prebiti v avtomobilu in kolonah pred semaforji, porabite za

sprostitev, razmišljajte o načrtih za dan, ali pa v miru poslušajte radio. Kosilo pojejte počasi, prav tako si vzemite čas pri drobnih opravilih po stanovanju, pri oblačenju, umivanju, branju knjige ali časopisa, pogovor z družinskimi člani, sosedi. Ne gre za ure, gre samo za nekaj minut, ki bodo čudežno ustavile čas. Včasih pride trenutek, ko veliko naredimo - predvsem zase - če sedemo in lenarimo, počivamo.

Naša zavist traja vedno dlje kot sreča tistega, ki mu zavidamo. /F. de la Rochefoucauld/

Ne bodite vedno in povsod črnogledi in nezaupljivi, v smislu: "Ne verjemi nikomur, ne misli, da ti bo kdo pomagal, stvar se bo slabo končala..." Glejte na življenje in na ljudi optimistično, pozitivno. Skušajte ljudi razumeti, če ne gre, se ne obremenjujte s tem. Družite se z ljudmi, ki vam dajejo moč in veselje do življenja. Ne obsojajte ljudi, ki se od srca in glasno zasmeyijo. Smejte se z njimi. Ne uničujte energije človeka, ki misli dobro, pozitivno. Privzemite njegovo energijo. Ne mislite, da je človek, ki je pohvalil vas ali vaše delo,

hinavec. Ne imejte prijaznosti za slabost. Zahvalite se mu za lepe misli in nadaljujte še z večjim elanom.

Delo, ki nam je v zadovoljstvo, je gotovo najboljše in najtrdnejše sreča. /T. Storm/

Veselite se vsakega dobro opravljenega dela. Ne bojte se zapletenosti, velikosti na-

log, ki jih morate opraviti. Če vas preplavi občutek nemoči, si naloge razdelite na manjše dele in vsak dan opravite kakšno malenkost, pa boste zmeraj imeli občutek, da ste nekaj naredili in da ste bližje cilju. Karkoli počnete, naj vam bo v užitek. Zadovoljstvo boste občutili zmeraj, ko se boste spomnili ustvarjenega.

Srečen si, ako si ne zeliš, česar ne moreš imeti. /slovenski pregovor/

Bodite srečni s tem, kar imate. Naj bo vaša posoda zmeraj napol polna in ne napol prazna. Išcite srečo v vsem. Ne imejte jo le za začasno stanje, ampak naj občutek sreče postane vaš način življenja. Pozitivno razmišljanje je v resnici učinkovito. Verjemite, da je življenje polno zadovoljstva in tako bo tudi v resnici.

Odkrijte radost v vsakodnevnih stvareh in takoj se boste počutili boljše. Torej: želimo vam srečno novo leto!

Uredništvo

Prihaja novo tisočletje - ali 31. decembra letos?

Da smo na prelomu stoletja in tisočletja, o tem se strinjamo vsi. Ali pa se bo to zgodilo ob polnoči 31. decembra letos ali ob koncu leta 2000, o tem pa že celo leto 1999 razpravljajo različni strokovnjaki. Predvsem, seveda, zgodovinarji. Objavljamo razmišljanje Marijana Prosenca, kot smo ga prebrali v reviji GEA.

Predlog za začetek štetja let od Kristusovega rojstva, to je našo ali novo ero, je dal Dionizij leta 525. Prve uradne dokumente o tej eri najdemo v cerkvenih dokumentih v 8. stoletju, v 15. stoletju pa so imele že vse papeške listine obvezno datum in leto od Kristusovega rojstva A.D. (Anno Domini, kar pomeni leto Gospodovo ali v letu Gospodovem). Šele v 18. stoletju so v znanosti začeli uporabljati štetje pred Kristusovim rojstvom a. D. (ante Deum, angleško B.C. - before Christ, pred Kristusom). Pri tem štetju je pred prvim letom naše ere prvo leto pred našo ero, pred njim pa drugo pred našo ero itn. Ta način se je obdržal v zgodovini in mu zato rečemo **zgodovinsko štetje let**.

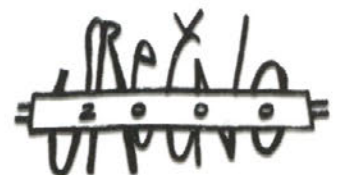
Leta 1740 je francoski astronom Jacques Cassini v svojih delih prvič predlagal, da naj bo pred prvim letom naše ere "ničelno leto", pred tem letom pa minus prvo leto

(1. leto). Predlog se je prijel. Tako so vsa leta pred našim štetjem, razen ničelnega, začeli označevati z negativnimi števili. To štetje so zaradi razlikovanja z zgodovinskim začeli imenovati **astronomsko štetje**.

Nepoznavanje Cassinijevega predloga, ki so ga astronomi sprejeli in uvedli v prakso, pogosto pripelje do napačnih računov ali navajanj datumov določenih dogodkov tako pred našim štetjem kot po njem, včasih pa tudi do hudih razpravljaj, npr. kdaj se začne tretje tisočletje. Običajni odgovor 1.1.2000 je nepravilen, ker po astronomskem štetju to leto pripada še 20. stoletju. Pravilni odgovor je: 1.1.2001.

O začetku 3. tisočletja burno razpravljamo. Gre za leto gor ali dol, pri tem pa pozabljamo, da je ničla tega štetja natančno določena za nekaj let, namreč za leto Kristusovega rojstva. Ker smo porabniška družba, nas pravzaprav malo skrbi, kdaj se začne 3. tisočletje. Zdi se, da bomo ta začetek praznovali najmanj dvakrat. Zadovoljni bomo mi in trgovci.

20. stoletje oziroma 2. tisočletje		21. stoletje oziroma 3. tisočletje	
1999. leto	2000. leto	2001. leto	2002. leto

Popravki

V Rudarju 8/99 je prišlo do nekaj neljubih napak in se vsem prizadetim ter bralcem zanje opravičujemo.

V članku na 8. in 9. strani Z roko v roki z gospodarstvom smo pri navajanju predavateljev iz Premogovnika Velenje v programu rudarstvo in geotehnologija izpustili ime Bogdana Makovška in zapisali Vinka Kotnika, ki ni predavatelj.

V članku na 11. strani z naslovom Z združenimi močmi gre lažje smo pomotoma zapisali, da je bil krajši čas po smrti Edvarda Centriha predsednik Društva invalidov Franc Kos. Podatek je napačen, saj je predsedovanje že pred smrtjo Edvarda Centriha prevzel sedanji predsednik Valter Golob.

V zahvali Janeza Hojskega ob smrti njegove mame je prišlo do napake, zato zahvalo objavljamu ponovno.

Zahvala

Ob smrti očeta

Ibrahima Imamovića

se zahvaljujemo sindikatu za denarno pomoč in izrečeno sožalje.

sinova Sadik in Asim

Zahvala

Ob smrti dragega očeta

Ivana Oroža

se iskreno zahvaljujem sodelavcem vrtalne skupine Priprav in sindikalni podružnici Priprav za izrečena sožalja, darovano cvetje in denarno pomoč.

sin Boris

Zahvala

Ob smrti našega moža in očeta

Antona Hribarja

se zahvaljujemo rudarski godbi za odigrane žalostinke, pevcem okteta Paka za zapete pesmi, govorniku za poslovilne besede, častni straži za slovo in njegovim nekdanjim sodelavcem za spremstvo na zadnji poti.

žena Karolina, hčerke Marinka, Nevenka in Jožica z družinami

Zahvala

Ob smrti našega dragega sina, brata in nečaka

Milana Kuntariča

se zahvaljujemo rudarski godbi za odigrane žalostinke, častni straži za spremstvo, govorniku za poslovilne besede ter vsem Milanovim sodelavcem in prijateljem za darovano cvetje, sveče in izrečena sožalja.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

vsi njegovi

Zahvala

Ob smrti mojega očeta

Sulja Mukanovića

se zahvaljujem sindikalni podružnici Jame Škale in sodelavcem pri odpraševanju v jami Škale za denarno pomoč in izrečena sožalja.

Ešef Mukanovič

Zahvala

Ob smrti moje mame

Cecilije Poprask

se zahvaljujem sindikalni podružnici Elektrostrojne dejavnosti in sodelavcem v operativni pripravi dela Strojne službe za denarno pomoč.

Janez Hojski

Zahvala

Ob smrti moje mame

Franciške Kolšek

se zahvaljujem sindikalni podružnici Strojne dejavnosti in sodelavcem strojne projektive in tehnološke službe za denarno pomoč, darovano cvetje in sveče ter izrečena sožalja.

Viki Kolšek

Zahvala

Ob smrti mojega dragega očeta

Mirka Arausa

se zahvaljujem sindikatu podružnice Elektro-strojne dejavnosti in sodelavcem Vodovod vzdrževanje jug za izrečena sožalja in denarno pomoč. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

sin Marko z družino

Nasvidenje v Beli dvorani!

Letošnji zadnji delovni dan je **petek, 24. december**. Že četrtrič zapored se bomo v Beli dvorani sodelavci za nekaj dni, ki bodo segali iz leta 1999 v leto 2000, poslovili drug od drugega in od delovnega okolja. Organizatorji obljublja-jo zanimiv in zabaven program, prav pa je, da veste, kako bo sicer potekal zadnji delovni dan.

- 24. decembra bodo delavci **prve izmene** prišli na dopoldansko delo ob običajni uri, območje podjetja pa bodo - razen dežurnih delavcev in tistih, katerih prisotnost je neobhodna po planu vodstva podjetja - **zapustili ob 10. uri. Izvoz za jamske delavce se bo začel ob 9.30.**
- Tradicionalna **rudarska malica** bo za delavce vseh delov Premogovnika v prvi izmeni v Beli dvorani od **10. do 12. ure**. V tem času bo okrepljen prevoz delavcev z avtobusi podjetja APS na relacijah NOP - Bela dvorana in Bela dvorana - Velenje-mesto (po običajni delavski progi).
- **Avtobusi primestnega prometa** bodo delavcem prve izmene na voljo za pot domov po vsakodnevnem voznem redu.
- Delavci **druge in tretje izmene** bodo 24. decembra prišli na delo skupaj v popoldansko izmeno. **Izvoz za delavce jamskih delovišč se bo začel ob 17.30.** Tudi zanje bo skupna **rudarska malica**, in sicer med **18. in 20. uro**. Režim prevozov z avtobusi bo enak kot dopoldan, poudarjamo pa, da bodo primestni avtobusi z izhodiščnih postaj Premogovnika odpeljali ob 20. uri.
- **Bloke za rudarsko malico** smo delavci dobili v kuvertah z novoletno nagrado!
- V času obeh terminov rudarske malice se bo v Beli dvorani odvijal **priložnostni program**. Slavnostna govorca bosta direktor podjetja dr. Franc Žerdin in tehnični direktor podjetja mag. Marjan Kolenc.
- Zadnji delovni dan bo v podjetju nastopal tudi Pihalni orkester Premogovnika Velenje, in sicer okoli 5.30 v prezivnici v Prelogah, med 7.45 in 8. uro v večnamenski dvorani v upravni zgradbi ter v Beli dvorani okoli 10. ure in okoli 19.30.
- **Tehnična konferenca** se bo začela v petek, 24. decembra, ob 8. uri v večnamenski dvorani v upravni zgradbi.
- **Okrepčevalnici** za izdajanje malic v Prelogah bosta v petek, 24. decembra, **zaprti od 9. do 12. ure in ob 17. do 20. ure**. Dežurni delavci naj pravočasno vzamejo malico, prav tako naj poskrbijo, da bodo dobili tudi rudarsko malico iz Bele dvorane.

Da bi se izognili nepotrebnim gnečim pri parkiranju pred Belo dvorano, vas prosimo, da se v čim večjem številu odločite za prevoz na delo in domov z avtobusi oziroma, da na parkirišču pred Belo dvorano upoštevate navodila varnostnikov.

Prosti bomo tako od 25. decembra 1999 do 2. januarja 2000, v ponedeljek, 3. januarja 2000, pa se znova srečamo na delovnih mestih. A še prej, kot smo zapisali v naslovu, nasvidenje v Beli dvorani!

Uredništvo

Celje - skladišče

D-Per

65/1999

5000006995,9

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

2000

PREMOGOVNIK VELENJE

Vesel božič in srečno novo leto!